

AJUNTAMENT DE REUS
Salut i Esports

PLA MUNICIPAL
SOBRE

DROGUES DE REUS

2026-2032

Prevenió, acompanyament
i reducció de riscos
per a una **ciutat saludable**

PLA MUNICIPAL
SOBRE
**DROGUES
DE REUS**

2026-2032

AUTORIES

Elaboració del document tècnic:

Albert Espelt^{1,2}, Èlia Colomeda-Cortada¹,
Cristina Torrado-Cortés¹, Marina Bosque-Prous^{1,2}

Supervisió del document tècnic:

Xesca Arqués³, Pau Gallés³

Cita del document:

Espelt, A.; Colomeda-Cortada, E.; Torrado-Cortés, C.;
Arqués, X.; Gallés, P.; Bosque-Prous, M. (2026).
Pla Municipal Sobre Drogues de Reus 2026-2032.
Reus: Ajuntament de Reus.

Afiliacions:

¹ Universitat Autònoma de Barcelona

² CIBER d'Epidemiologia

³ Ajuntament de Reus

AJUNTAMENT DE REUS
Salut i Esports

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

ciber

CIBER d'Epidemiologia
i Salut Pública

Índex

RESUM EXECUTIU	7
RESUMEN EJECUTIVO	12
I. MARC ESTRATÈGIC	17
MODEL CONCEPTUAL	20
II. METODOLOGIA.....	23
III. DIAGNÒSTIC DE SITUACIÓ	29
EIX I: PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT	31
3.1.1 Població general	31
Diagnòstic Actuacions Realitzades	31
Diagnòstic Actuacions Realitzades en l'Àmbit Comunitari	31
3.1.2 Població Adolescent i Jove.....	34
Diagnòstic Situació Consums en Població Adolescent (REUSCohort)	34
Diagnòstic Situació Consums en Adolescents entre l'any 2024 i 2026.....	37
Diagnòstic Actuacions Adreçades a la Població Adolescent	42
Diagnòstic Actuacions Adreçades a la Població Universitària	45
3.1.3 Famílies i necessitats especials.....	47
Diagnòstic Actuacions Dirigides a les Famílies.....	47
Diagnòstic Actuacions Dirigides a Joves amb Necessitats Especials.....	48
EIX II: PREVENCIÓ SELECTIVA, INDICADA I REDUCCIÓ DE DANYS I RISCOS.....	50
3.2.1 Poblacions en situació de risc	50

<i>Diagnòstic Actuacions Dirigides a Col·lectius en Situació de Risc</i>	<i>50</i>
<i>Diagnòstic Actuacions Dirigides a Assessorament de Famílies</i>	<i>51</i>
3.2.2 <i>Oci nocturn.....</i>	53
3.2.3 <i>Persones amb un trastorn per ús de substàncies</i>	60
<i>Diagnòstic dels Assessoraments sobre Drogues a Joves i Famílies</i>	<i>60</i>
<i>Diagnòstics d'Intervenció en Reducció de Danys.....</i>	<i>62</i>
<i>Diagnòstic de l'Ús del Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus.....</i>	<i>66</i>
EIX III: GOVERNANÇA, PARTICIPACIÓ, COMUNICACIÓ I AVALUACIÓ	73
3.3.1 <i>Comunicació i recerca.....</i>	73
3.3.2 <i>Agents del Territori.....</i>	74
IV. AVALUACIÓ PLA 2021-25	79
AVALUACIÓ EIX I: PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT.....	82
AVALUACIÓ EIX II: PREVENCIÓ SELECTIVA, INDICADA I REDUCCIÓ DE DANYS I RISCOS	85
AVALUACIÓ EIX III: GOVERNANÇA, PARTICIPACIÓ, COMUNICACIÓ I AVALUACIÓ	88
V. PLA D'ACCIÓ 2026-32	89
OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL PLA 2026-2032	90
OBJECTIUS EIX I: PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT	92
OBJECTIUS EIX II: PREVENCIÓ SELECTIVA, INDICADA I REDUCCIÓ DE DANYS I RISCOS.....	95
OBJECTIUS EIX III: GOVERNANÇA, PARTICIPACIÓ, COMUNICACIÓ I AVALUACIÓ	97
GOVERNANÇA DEL PLA SOBRE DROGUES.....	101

Resum Executiu

El Pla Municipal sobre Drogues 2026-2032 és l'instrument estratègic que orientarà les polítiques públiques de l'Ajuntament de Reus en matèria de consums de drogues i conductes addictives durant els propers set anys. Aquest nou pla dona continuïtat a la trajectòria desenvolupada per la ciutat en les darreres dècades i consolida un model d'intervenció basat en la salut pública, la coordinació intersectorial, l'acció comunitària i l'evidència científica. L'elaboració del Pla s'ha sustentat en una metodologia mixta que combina l'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives. S'han incorporat dades municipals, indicadors dels programes desenvolupats en el marc del pla anterior, resultats del projecte REUScohort, aportacions d'entitats especialitzades en prevenció i reducció de riscos, així com la visió d'agents clau del territori recollida mitjançant una enquesta específica.

Com estem a la ciutat de Reus

La diagnosi confirma que Reus disposa d'una xarxa consolidada de prevenció, atenció i reducció de danys. Durant els darrers anys s'han reforçat els programes comunitaris i educatius, s'han ampliat les actuacions preventives en espais d'oci nocturn i s'han impulsat alternatives d'oci saludable amb una elevada participació juvenil. Paral·lelament, es manté una coordinació estable amb els serveis sanitaris, socials i comunitaris per garantir una resposta integral davant les situacions de consum i addicció.

Pel que fa a la població jove, l'alcohol continua sent la substància més consumida i la que s'associa amb un nombre més elevat de conductes de risc. Tot i que les dades mostren una disminució dels consums de tabac, alcohol i cànnabis en els darrers anys, persisteixen situacions de risc associades al consum, com la conducció sota els efectes de substàncies o la normalització del consum d'alcohol en contextos sexuals. També destaca l'elevada prevalença de l'ús de cigarretes electròniques i vapejadors entre adolescents i joves.

En relació amb l'atenció especialitzada, el Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus ha atès prop de 4.000 persones durant els anys 2024 i 2025. L'alcohol és la principal causa d'inici de tractament, seguit de la cocaïna i del policonsum. Les dades evidencien diferències segons l'edat i el gènere, així com una elevada vulnerabilitat social i laboral de les persones ateses, fet que reforça la necessitat d'abordatges integrals que incorporin la perspectiva de gènere i els determinants socials de la salut.

Un Pla flexible i adaptable a les necessitats emergents

El Pla Municipal sobre Drogues té un horitzó temporal que comprèn el període 2026-2032 i es concep com una eina de planificació estratègica orientada a donar resposta a les necessitats presents i futures del municipi en l'àmbit de les drogues i les addiccions.

Tot i establir un marc d'actuació i uns objectius per al període 2026-2032, el Pla es planteja des d'una perspectiva flexible i adaptable, entenent que la realitat social i els patrons de consum poden evolucionar al llarg del temps i generar noves necessitats, riscos i oportunitats d'intervenció. Per aquest motiu, el Pla no es concep com un document estàtic, sinó com una eina viva, susceptible de revisió i actualització durant el seu període de vigència.

El desenvolupament del Pla permetrà incorporar, quan sigui necessari, nous criteris de treball, metodologies, objectius específics, actuacions o línies d'intervenció en funció de l'evolució de les necessitats detectades, de la nova evidència disponible, dels canvis en els patrons de consum i de les transformacions socials que puguin afectar la realitat del municipi.

Aquesta capacitat d'adaptació es farà a partir del seguiment i l'avaluació periòdica del Pla i del coneixement generat pels diferents agents implicats. Així, les actuacions podran ser revisades, reforçades, modificades o, si escau, substituïdes quan les evidències o les necessitats del territori ho facin necessari.

La flexibilitat del Pla no implica modificar-ne els principis i objectius estratègics de manera constant, sinó disposar d'un marc estable que permeti adaptar el desplegament de les actuacions a les circumstàncies canviants. D'aquesta manera, es garanteix l'equilibri entre la necessària planificació a mitjà termini i la capacitat de resposta davant situacions emergents.

En aquest sentit, el Pla es configura com un instrument dinàmic, que haurà de permetre avaluar allò que es fa, identificar què funciona i què cal millorar i adaptar progressivament les estratègies i les actuacions a la realitat de cada moment, garantint una resposta preventiva de qualitat, coherent i ajustada a les necessitats de la ciutadania.

Què proposa el pla

Davant d'aquesta realitat, el Pla adopta una visió integral que entén els consums i les addiccions com a fenòmens influïts per factors socials, econòmics, culturals i de gènere. El seu objectiu és reduir les desigualtats en salut, promoure entorns més saludables i reforçar els factors de protecció individuals, familiars i comunitaris. Per assolir aquests objectius, el Pla Municipal sobre Drogues 2026-2032 s'estructura en tres grans eixos estratègics que orientaran l'acció municipal durant el període de vigència, amb la voluntat de consolidar Reus com una ciutat compromesa amb la salut, la prevenció i el benestar de la seva ciutadania.

EIX 1: Prevenció i promoció de la salut

Aquest eix té com a objectiu reforçar els factors de protecció i les competències personals i comunitàries per a la prevenció, amb especial atenció als adolescents, joves, famílies i entorns comunitaris.

En l'àmbit **educatiu**, es proposa consolidar i actualitzar els programes de prevenció als centres educatius, reforçar la formació del professorat i dels equips directius, impulsar protocols d'actuació i desenvolupar accions específiques sobre les TRIC, les addiccions comportamentals, el vapeig i altres formes emergents de consum, en coherència amb l'estratègia d'Escoles Promotores de Salut.

Pel que fa a la **població adolescent i jove**, es preveu ampliar les accions preventives en espais d'oci i socialització, mantenir una programació estable amb Joventut a través de PLANET Reus, difondre els resultats del projecte REUScohort, reforçar la participació en la Fira de Joves i ampliar els espais d'informació i assessorament.

En relació amb la **població universitària i les famílies**, el Pla consolidarà la col·laboració amb la URV mitjançant projectes d'Aprenentatge Servei i activitats preventives, alhora que reforçarà els tallers i els serveis d'assessorament adreçats a famílies amb adolescents.

Finalment, es potenciarà la **participació comunitària** mitjançant accions de sensibilització vinculades al Dia Mundial Sense Alcohol i al Dia Mundial Sense Tabac, campanyes preventives en entorns laborals, convenis amb associacions comercials i la participació activa en la xarxa SOABEM.

EIX 2: Prevenció selectiva, indicada i reducció de danys i riscos

Aquest eix té com a objectiu minimitzar els impactes negatius associats al consum de substàncies.

En els **espais d'oci i festius**, es proposa consolidar els dispositius de reducció de riscos i els programes Nits Q, reforçar les accions preventives i de sensibilització, especialment en relació amb el consum i la conducció, i elaborar un protocol específic de reducció de riscos per a aquests entorns.

Pel que fa als **consums habituals**, el Pla preveu millorar la coordinació amb les farmàcies adherides al Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX) i impulsar actuacions dirigides a persones i col·lectius que actualment queden fora dels circuits assistencials habituals, afavorint una resposta més accessible i adaptada a les seves necessitats.

EIX 3: Governança, participació, comunicació i avaluació

Aquest eix té com a objectiu reforçar la governança del Pla, la coordinació entre els diferents agents implicats i la rendició de comptes davant la ciutadania.

Per fer-ho, el Pla impulsarà **espais estables de seguiment i coordinació**, mitjançant la creació d'un grup motor i d'un grup de treball municipal sobre addiccions, reforçarà la col·laboració entre serveis i recursos d'atenció, i promourà aliances amb universitats i centres educatius. Alhora, es desplegaran mecanismes d'avaluació i seguiment continu, així com accions de comunicació orientades a incrementar el coneixement del Pla tant entre els professionals com entre la ciutadania.

Resumen Ejecutivo

El Plan Municipal sobre Drogas 2026-2032 es el instrumento estratégico que orientará las políticas públicas del Ayuntamiento de Reus en materia de consumos de drogas y conductas adictivas durante los próximos siete años. Este nuevo plan da continuidad a la trayectoria desarrollada por la ciudad en las últimas décadas y consolida un modelo de intervención basado en la salud pública, la coordinación intersectorial, la acción comunitaria y la evidencia científica. La elaboración del Plan se ha sustentado en una metodología mixta que combina el análisis de datos cuantitativos y cualitativos. Se han incorporado datos municipales, indicadores de los programas desarrollados en el marco del plan anterior, resultados del proyecto REUScohort, aportaciones de entidades especializadas en prevención y reducción de riesgos, así como la visión de agentes clave del territorio recogida mediante una encuesta específica.

Cómo estamos en la Ciudad de Reus

El diagnóstico confirma que Reus dispone de una red consolidada de prevención, atención y reducción de daños. Durante los últimos años se han reforzado los programas comunitarios y educativos, se han ampliado las actuaciones preventivas en espacios de ocio nocturno y se han impulsado alternativas de ocio saludable con una elevada participación juvenil. Paralelamente, se mantiene una coordinación estable con los servicios sanitarios, sociales y comunitarios para garantizar una respuesta integral ante las situaciones de consumo y adicción. En lo que respecta a la población joven, el alcohol continúa siendo la sustancia más consumida y la que se asocia con un número más elevado de conductas de riesgo. Aunque los datos muestran una disminución del consumo de tabaco, alcohol y cannabis en los últimos años, persisten situaciones de riesgo asociadas al consumo, como la conducción bajo los efectos de sustancias o la normalización del consumo de alcohol en contextos sexuales. También destaca la elevada prevalencia del uso de cigarrillos electrónicos y vapeadores entre adolescentes y jóvenes. En relación con la atención

especializada, el Servicio de Adicciones y Salud Mental de Reus ha atendido a cerca de 4.000 personas durante los años 2024 y 2025. El alcohol constituye la principal causa de inicio de tratamiento, seguido de la cocaína y del policonsumo. Los datos evidencian diferencias según la edad y el género, así como una elevada vulnerabilidad social y laboral de las personas atendidas, lo que refuerza la necesidad de abordajes integrales que incorporen la perspectiva de género y los determinantes sociales de la salud.

Un Plan flexible y adaptable a las necesidades emergentes

El Plan Municipal sobre Drogas tiene un horizonte temporal que comprende el período 2026-2032 y se concibe como una herramienta de planificación estratégica orientada a dar respuesta a las necesidades presentes y futuras del municipio en el ámbito de las drogas y las adicciones.

Aunque establece un marco de actuación y unos objetivos para el período 2026-2032, el Plan se plantea desde una perspectiva flexible y adaptable, entendiendo que la realidad social y los patrones de consumo pueden evolucionar a lo largo del tiempo y generar nuevas necesidades, riesgos y oportunidades de intervención. Por este motivo, el Plan no se concibe como un documento estático, sino como una herramienta viva, susceptible de revisión y actualización durante su período de vigencia.

El desarrollo del Plan permitirá incorporar, cuando sea necesario, nuevos criterios de trabajo, metodologías, objetivos específicos, actuaciones o líneas de intervención en función de la evolución de las necesidades detectadas, de la nueva evidencia disponible, de los cambios en los patrones de consumo y de las transformaciones sociales que puedan afectar a la realidad del municipio.

Esta capacidad de adaptación se llevará a cabo a partir del seguimiento y la evaluación periódica del Plan y del conocimiento generado por los diferentes agentes implicados. Así, las actuaciones podrán ser revisadas, reforzadas, modificadas o, en su caso, sustituidas cuando las evidencias o las necesidades del territorio lo hagan necesario.

La flexibilidad del Plan no implica modificar sus principios y objetivos estratégicos de manera constante, sino disponer de un marco estable que permita adaptar el despliegue de las actuaciones a las circunstancias cambiantes. De este modo, se garantiza el equilibrio entre la necesaria planificación a medio plazo y la capacidad de respuesta ante situaciones emergentes.

En este sentido, el Plan se configura como un instrumento dinámico, que deberá permitir evaluar lo que se hace, identificar qué funciona y qué es necesario mejorar, y adaptar progresivamente las estrategias y las actuaciones a la realidad de cada momento, garantizando una respuesta preventiva de calidad, coherente y ajustada a las necesidades de la ciudadanía.

Qué propone el Plan

Ante esta realidad, el Plan adopta una visión integral que entiende los consumos y las adicciones como fenómenos influidos por factores sociales, económicos, culturales y de género. Su objetivo es reducir las desigualdades en salud, promover entornos más saludables y reforzar los factores de protección individuales, familiares y comunitarios. Para alcanzar estos objetivos, el Plan Municipal sobre Drogas 2026-2032 se estructura en tres grandes ejes estratégicos que orientarán la acción municipal durante el periodo de vigencia, con la voluntad de consolidar Reus como una ciudad comprometida con la salud, la prevención y el bienestar de su ciudadanía.

EJE 1: Prevención y promoción de la salud

Este eje tiene como objetivo reforzar los factores de protección y las competencias personales y comunitarias para la prevención, con especial atención a adolescentes, jóvenes, familias y entornos comunitarios.

En el **ámbito educativo**, se propone consolidar y actualizar los programas de prevención en los centros educativos, reforzar la formación del profesorado y de los equipos directivos, impulsar protocolos de actuación y desarrollar acciones específicas sobre el uso problemático de las TRIC, adicciones comportamentales, vapeo y otras formas emergentes de consumo, en coherencia con la estrategia de Escuelas Promotoras de Salud.

En lo que respecta a **la población adolescente y joven**, se prevé ampliar las acciones preventivas en espacios de ocio y socialización, mantener una programación estable con Juventud a través de PLANET Reus, difundir los resultados del proyecto REUScohort, reforzar la participación en la Feria de Jóvenes y ampliar los espacios de información y asesoramiento.

En relación con **la población universitaria y las familias**, el Plan consolidará la colaboración con la URV mediante proyectos de Aprendizaje-Servicio y actividades preventivas, al tiempo que reforzará los talleres y los servicios de asesoramiento dirigidos a familias con adolescentes.

Por último, se potenciará la **participación comunitaria** mediante acciones de sensibilización vinculadas al Día Mundial Sin Alcohol y al Día Mundial Sin Tabaco, campañas preventivas en entornos laborales, convenios con asociaciones comerciales y

EJE 2: Prevención selectiva, indicada y reducción de daños y riesgos

Este eje tiene como objetivo minimizar los impactos negativos asociados al consumo de sustancias.

En los **espacios de ocio y festivos**, se propone consolidar los dispositivos de reducción de riesgos y los programas Noches Q, reforzar las acciones preventivas y de sensibilización, especialmente en relación con el consumo y la conducción, y elaborar un protocolo específico de reducción de riesgos para estos entornos.

En lo que respecta a **los consumos habituales**, el Plan prevé mejorar la coordinación con las farmacias adheridas al Programa de Intercambio de Jeringuillas (PIX) e impulsar actuaciones dirigidas a personas y colectivos que actualmente quedan fuera de los circuitos asistenciales habituales, favoreciendo una respuesta más accesible y adaptada a sus necesidades.

EJE 3: Gobernanza, participación, comunicación y evaluación

Este eje tiene como objetivo reforzar la gobernanza del Plan, la coordinación entre los diferentes agentes implicados y la rendición de cuentas ante la ciudadanía.

Para ello, el Plan impulsará **espacios estables de seguimiento y coordinación** mediante la creación de un grupo motor y de un grupo de trabajo municipal sobre adicciones; reforzará la colaboración entre los distintos servicios y recursos de atención, y promoverá alianzas con universidades y centros educativos. Asimismo, se desplegarán mecanismos de evaluación y seguimiento continuos, así como acciones de comunicación orientadas a incrementar el conocimiento del Plan tanto entre los profesionales como entre la ciudadanía.

I. Marc Estratègic

El *Pla Municipal sobre Drogues 2026–2032* és l'instrument estratègic que orientarà les polítiques públiques de l'Ajuntament de Reus en matèria de consums de drogues i conductes addictives durant els propers set anys. El Pla dona continuïtat a la trajectòria desenvolupada pel municipi en aquest àmbit i reforça un model d'intervenció basat en la salut pública, l'acció comunitària, l'evidència científica i el treball en xarxa. Els consums de drogues i les addiccions constitueixen una realitat complexa que impacta en la salut, el benestar i la cohesió social de la població. Lluny de respondre exclusivament a decisions individuals, estan condicionats per factors socials, econòmics, culturals i relacionals que influeixen tant en l'aparició dels consums com en la seva distribució desigual entre la població. Per aquest motiu, el Pla adopta una mirada integral orientada a reduir les desigualtats en salut, reforçar els factors de protecció i promoure entorns més saludables, inclusivament i protectors.

La diagnosi realitzada evidencia tant els actius existents a la ciutat com els principals reptes que cal abordar en els propers anys. Reus disposa d'una xarxa consolidada de prevenció, atenció i reducció de danys, basada en la coordinació intersectorial i en una àmplia experiència de treball comunitari. Tanmateix, les dades mostren la necessitat de continuar avançant en la prevenció dels consums de risc entre adolescents i joves, abordar l'augment de l'ús de vapedors, reforçar les actuacions davant les noves formes de consum i millorar la resposta a les situacions de vulnerabilitat social associades a les addiccions. Davant d'aquest escenari, el Pla aposta per una resposta coordinada entre els àmbits de la salut, l'educació, la joventut, els serveis socials, la convivència i la seguretat, incorporant també la participació de les entitats, les famílies, els centres educatius i altres agents comunitaris. Aquesta perspectiva compartida permet abordar els consums i les addiccions des de la promoció de la salut, la prevenció, la reducció de riscos i danys, l'atenció a les persones i l'acció comunitària.

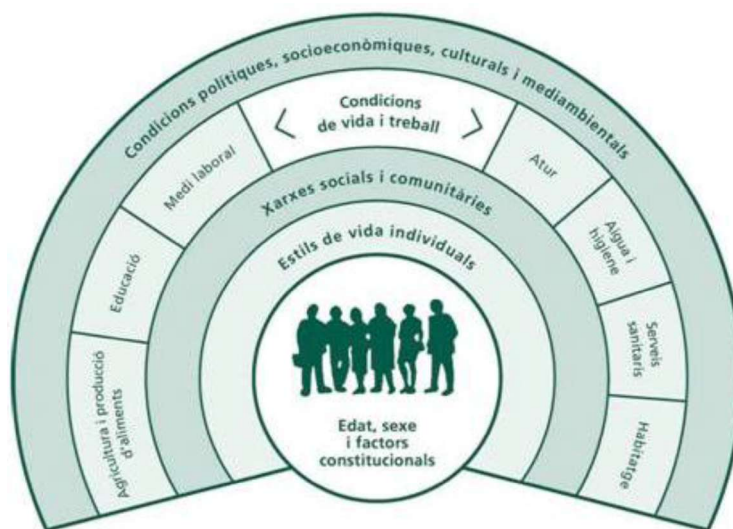
El Pla s'ha elaborat a partir de l'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives, de l'avaluació del Pla Municipal sobre Drogues 2021-2025 i de les aportacions dels diferents serveis, professionals i agents del territori implicats. Aquest procés ha proporcionat una base sòlida per identificar les necessitats actuals, detectar els principals reptes i establir les prioritats que orientaran l'acció municipal en matèria de drogues i addiccions durant el període 2026-2032. A partir d'aquesta diagnosi compartida, el Pla s'articula al voltant de tres eixos estratègics: **la prevenció i promoció de la salut; la reducció de riscos i danys associats als consums; i la governança, coordinació i avaluació**. Mitjançant aquests eixos, l'Ajuntament de Reus defineix el marc d'actuació que ha de guiar les polítiques municipals en aquest àmbit, amb l'objectiu de reforçar la salut, el benestar i la qualitat de vida de la ciutadania i continuar avançant cap a una ciutat més saludable, equitativa i cohesionada.

Model conceptual

L'elaboració del Pla Municipal sobre Drogues 2026-2032 s'emmarca en el Model dels Determinants Socials de la Salut de Dahlgren i Whitehead (1991) (**Figura 0**), que entén la salut com el resultat de la interacció entre factors individuals, socials, econòmics, culturals i ambientals. Des d'aquesta perspectiva, els consums de drogues i les conductes addictives no s'expliquen únicament per característiques o decisions individuals, sinó també per les condicions de vida, les relacions socials, els entorns comunitaris i el context socioeconòmic en què es desenvolupen. Aquest enfocament comporta una mirada integral que incorpora la salut en totes les polítiques i promou respostes coordinades entre els diferents àmbits d'actuació implicats, especialment la salut, l'educació, els serveis socials, la joventut, la convivència i la seguretat. Així mateix, reforça la importància del treball comunitari, la participació dels agents del territori i la col·laboració entre institucions, professionals, entitats i ciutadania.

El Pla adopta també una perspectiva basada en l'equitat, la justícia social i els drets humans, reconeixent que les desigualtats socials condicionen de manera significativa les oportunitats de salut i l'impacte dels consums i les addiccions. Per aquest motiu, la perspectiva de gènere i la consideració dels principals eixos de desigualtat —com l'edat, la classe social, l'origen o el territori— s'incorporen de manera transversal tant en l'anàlisi de la realitat com en la definició de les actuacions.

Figura 1. Model de determinants de la salut de Dahlgren i Whitehead, 1991. Modificat per l'ASPB.

Font: Agència de Salut Pública de Barcelona

II. Metodologia

Tant l'apartat de diagnòstic com el d'avaluació es basen en una aproximació metodològica mixta que combina fonts d'informació quantitatives i qualitatives amb l'objectiu d'oferir una visió integral de la situació dels consums de drogues a la ciutat de Reus i del grau d'implementació del *Pla Municipal sobre Drogues 2021–2025*. Aquesta aproximació permet integrar dades epidemiològiques i indicadors d'activitat amb les percepcions, experiències i valoracions dels diferents agents implicats, afavorint una comprensió més àmplia i contextualitzada de les necessitats, els reptes i les oportunitats d'intervenció existents al municipi.

Per a l'elaboració del diagnòstic i l'avaluació s'han utilitzat diferents fonts d'informació:

- Dades pròpies de l'Ajuntament de Reus derivades del registre d'activitats, programes i serveis municipals desenvolupats en l'àmbit de la prevenció, l'atenció i la reducció de riscos i danys associats als consums de drogues.
- Dades de participació i activitat dels programes impulsats durant el període d'execució del Pla, incloent-hi el nombre d'accions desenvolupades, participants, centres educatius implicats i altres indicadors d'implementació i cobertura.
- Informació procedent del projecte *REUScohort*, basada en una enquesta administrada a 1.530 adolescents de 14 centres educatius de la ciutat, que recull dades sobre comportaments de salut, consums de substàncies i altres factors relacionats amb el benestar i els determinants socials de la salut.
- Fonts secundàries i documentació tècnica especialitzada i literatura científica quan ha estat pertinent, incloent informes i materials elaborats per entitats de referència en l'àmbit de les drogues i la reducció de riscos —com Energy Control, ARSU Festa o SOM.NIT de Creu Roja— així com recursos institucionals, especialment per a l'anàlisi de noves substàncies, patrons emergents de consum i estratègies preventives.

- Informació qualitativa obtinguda a partir de professionals i agents implicats en el desplegament del Pla i en els serveis municipals relacionats amb la salut, els serveis socials, l'educació, la joventut i la convivència.
- Una enquesta *ad hoc* adreçada a agents clau i *stakeholders* del municipi vinculats a l'àmbit de les drogues i les addiccions, orientada a identificar percepcions, necessitats, prioritats i oportunitats de millora en relació amb els determinants socials, els recursos disponibles i les línies estratègiques d'intervenció a la ciutat de Reus.

Disseny de l'anàlisi

El document s'estructura en tres grans blocs:

- **Diagnòstic de situació**, orientat a descriure la realitat actual dels consums de drogues i altres conductes addictives al municipi, així com els principals factors socials, comunitaris i contextuals associats. Aquest apartat incorpora també l'anàlisi de les actuacions desenvolupades en diferents àmbits d'intervenció —població general, adolescents i joves, famílies, entorns educatius, oci nocturn i col·lectius en situació de vulnerabilitat— amb l'objectiu d'identificar necessitats emergents, factors de risc i elements de protecció existents al territori.
- **Avaluació del Pla Municipal sobre Drogues 2021–2025**, centrada en analitzar el grau d'implementació, cobertura i desenvolupament de les accions impulsades durant el període anterior, així com identificar avenços, limitacions, bones pràctiques i oportunitats de millora en relació amb els objectius plantejats.
- **Proposta estratègica per al període 2026–2032**, que defineix els objectius, les línies d'actuació i les accions prioritàries del nou Pla Municipal sobre Drogues. Aquest bloc incorpora també la definició d'indicadors de seguiment i avaluació, així com una proposta de temporalització orientada a facilitar el monitoratge, la implementació

progressiva de les actuacions i l'avaluació continuada del Pla al llarg del període de vigència.

L'anàlisi s'ha realitzat seguint l'estructura del propi pla, organitzada en tres eixos d'actuació i 14 objectius generals, fet que permet una lectura coherent i alineada amb la planificació estratègica municipal.

Tractament i anàlisi de les dades

Les dades quantitatives s'han analitzat mitjançant estadística descriptiva —freqüències, percentatges i evolucions temporals— i s'han representat a través de gràfics i taules per facilitar-ne la interpretació i comparabilitat. Les dades qualitatives s'han analitzat de manera interpretativa, identificant patrons, fortaleeses, limitacions i oportunitats de millora de les intervencions desenvolupades, fet que ha permès contextualitzar i complementar els resultats quantitatius. En relació amb l'avaluació del Pla, s'ha valorat el grau d'assoliment dels objectius al llarg del període de vigència combinant indicadors quantitatius d'execució amb una anàlisi qualitativa sobre la pertinència, rellevància i adequació de les accions implementades.

Presentació dels resultats

Els resultats es presenten de manera estructurada segons els diferents àmbits i eixos d'actuació, combinant anàlisi narrativa, gràfics, figures i taules resum amb l'objectiu de sintetitzar els principals resultats, visualitzar l'evolució de les dades i facilitar la interpretació del grau d'implementació i assoliment dels objectius. Aquesta combinació de formats afavoreix una lectura accessible i orientada a la presa de decisions.

III. Diagnòstic de situació

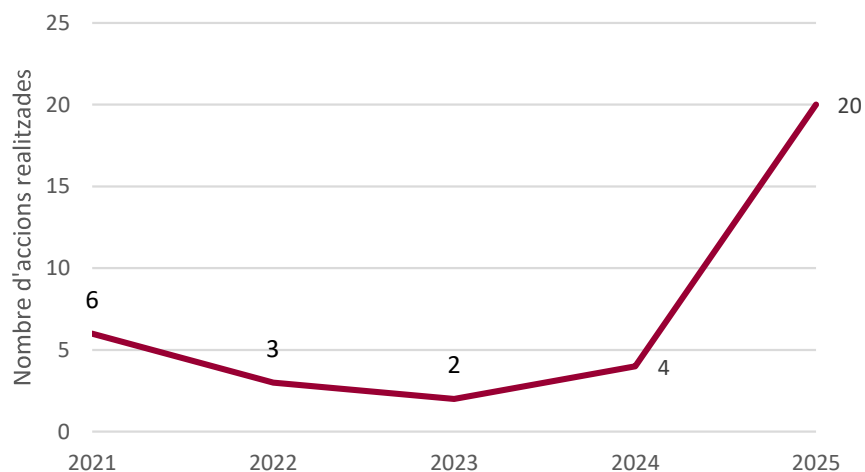
EIX I: Prevenció i Promoció de la Salut

3.1.1 Població general

Diagnòstic Actuacions Realitzades

En la prevenció del consum de substàncies són fonamentals les campanyes i les accions de comunicació. El nombre d'accions de comunicació adreçades a població general que es van realitzar es van mantenir força baixes entre 2021 i 2024, i van créixer de forma rellevant durant l'any 2025. Aquest increment reflecteix una intensificació de les accions de comunicació durant el darrer any del període analitzat i posa de manifest la capacitat d'adaptar les estratègies i els canals de comunicació a les necessitats detectades.

Figura 2. Nombre d'accions de comunicació adreçades a població general, segons any.

Diagnòstic Actuacions Realitzades en l'Àmbit Comunitari

Entre els anys 2021 i 2025 s'han desenvolupat un total de 35 actuacions formatives adreçades a diferents col·lectius i vinculades a diversos programes i àmbits d'intervenció. Aquestes actuacions han inclòs iniciatives relacionades amb Barraques, el programa de

Joves Agents de Salut, la col·laboració amb el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona (COFT), actuacions adreçades a la Guàrdia Urbana i intervencions amb agents de l'àmbit educatiu, entre d'altres.

Tal com mostra la Figura 3, l'activitat formativa presenta una evolució diferenciada al llarg del període analitzat. L'any 2021 es van realitzar 7 actuacions, mentre que els anys 2022 i 2023 se'n van registrar 10 anuals, fet que representa el període de major activitat formativa. Posteriorment, el nombre d'actuacions disminueix fins a 6 l'any 2024 i 2 l'any 2025.

Aquesta evolució reflecteix els diferents ritmes de desplegament dels programes i les actuacions al llarg del període, així com l'adaptació de la planificació a les necessitats detectades i als àmbits prioritzats en cada moment. En aquest sentit, la reducció del nombre d'actuacions observada en els dos darrers anys s'ha d'interpretar tenint en compte també la naturalesa, l'abast i la continuïtat de les intervencions desenvolupades, i no únicament des d'una perspectiva quantitativa.

Figura 3. Nombre d'actuacions formatives realitzades per any.

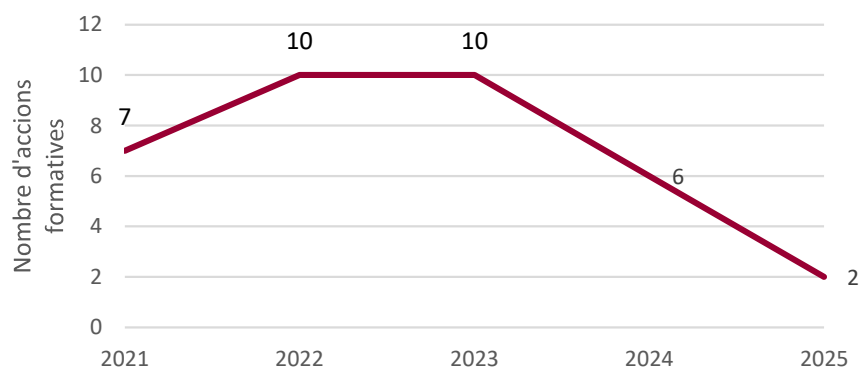
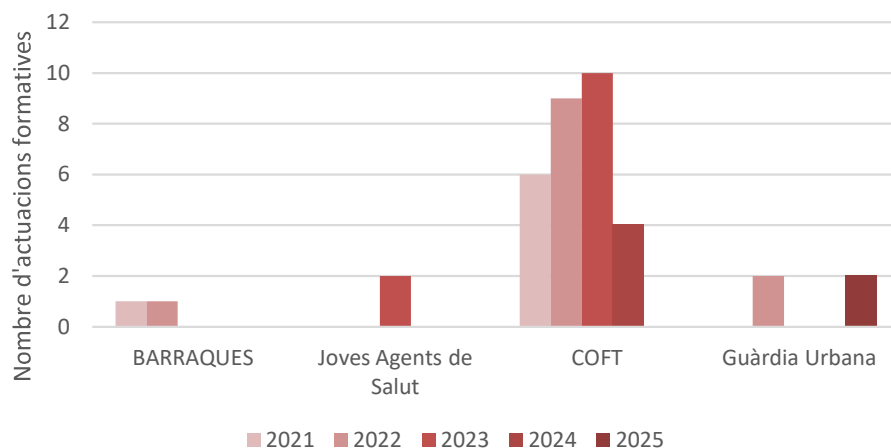

Figura 4. Nombre d'actuacions formatives realitzades en relació a cadascun dels programes.

Pel que fa a la tipologia de les actuacions, durant el període analitzat s'han desenvolupat iniciatives diverses en funció dels àmbits i col·lectius prioritzats.

L'any 2021, es van elaborar díptics informatius sobre alcohol i hipnosedants, es van realitzar cursos de formació i es van difondre notes de premsa en el marc de la col·laboració amb el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona (COFT), entitat que desenvolupa part d'aquestes activitats.

L'any 2022, es va dur a terme un curs especialitzat en prevenció de drogues des de la farmàcia comunitària, en el marc de la col·laboració amb el COFT, així com una formació específica adreçada a la Guàrdia Urbana.

Durant l'any 2023, entre les actuacions desenvolupades, es van incloure formacions adreçades als equips directius dels centres educatius, reforçant així la implicació dels agents educatius en la prevenció i la promoció de la salut.

L'any 2024, en el marc del programa de Joves Agents de Salut, es van dinamitzar taules de salut en espais d'oci nocturn. Paral·lelament, el COFT va desenvolupar una formació en línia sobre anabolitzants, així com el mòdul i la guia «Altres Drogues de Consum».

Finalment, l'any 2025 es va repetir la formació específica adreçada a la Guàrdia Urbana, donant continuïtat a aquesta línia de treball.

En conjunt, les actuacions desenvolupades durant el període 2021-2025 han permès mantenir diferents línies de treball preventiu en l'àmbit comunitari i establir la col·laboració amb agents diversos del territori. Les actuacions han estat dirigides a perfils diversos (professionals, agents comunitaris, equips educatius i cossos de seguretat) i han abordat diferents àmbits relacionats amb la prevenció dels consums de substàncies.

3.1.2 Població Adolescent i Jove

Durant el curs 2023-2024 es va desenvolupar el projecte REUScohort, una iniciativa orientada a conèixer la salut i els comportaments relacionats amb la salut de la població adolescent i jove escolaritzada a Reus. El projecte ha tingut continuïtat i actualment se centra en la recollida de dades entre l'alumnat de 2n de Batxillerat i 2n de Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM). Per a la resta de nivells educatius, es disposa de la informació procedent de les enquestes i fonts de dades impulsades pel Departament d'Educació i Formació Professional de la Generalitat de Catalunya. Aquest conjunt d'informació permet fer un seguiment de l'evolució de diferents indicadors relacionats amb la salut i els consums de substàncies en la població adolescent i constitueix una font de coneixement rellevant per orientar i adaptar les actuacions preventives a les necessitats detectades.

El qüestionari es va administrar a l'alumnat de 2n d'ESO, 4t d'ESO, 2n de Batxillerat i 2n de Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM) de 14 centres educatius de la ciutat. Concretament, la mostra de l'estudi està formada per 1.530 adolescents d'entre 12 i 19 anys. Els resultats de l'enquesta ens permeten obtenir un diagnòstic de la situació actual de la població adolescent amb referència al consum de substàncies.

Diagnòstic Situació Consums en Població Adolescent (REUSCohort)

El consum de tabac tradicional s'inicia habitualment al voltant de 4t d'ESO i augmenta progressivament a mesura que avancen els cursos escolars. A 2n de Batxillerat, el 6% dels nois i el 12% de les noies afirmen fumar tabac diàriament. Aquestes xifres són encara més elevades a 2n de CFGM, on el consum diari de tabac tradicional arriba al 16% dels nois i al

20% de les noies. Un fet alarmant és el consum de cigarretes electròniques, ja que un elevat nombre de persones adolescents afirma haver-ne provat en algun cop a la vida (figura 9).

Figura 5. Percentatge d'adolescents que consumeixen tabac diàriament, segons sexe i curs.

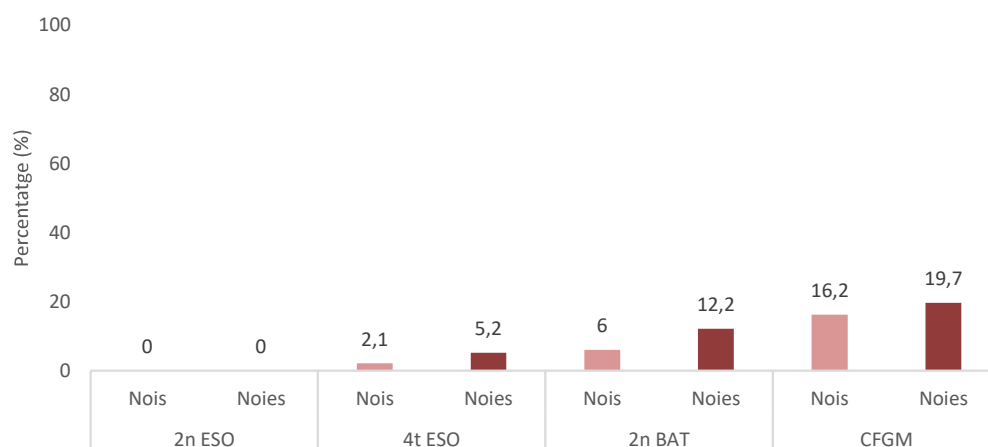
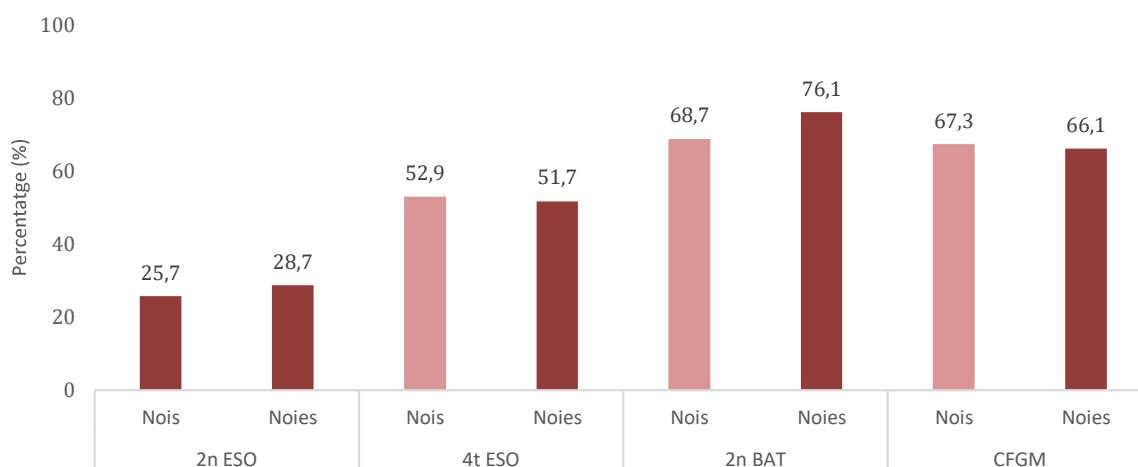
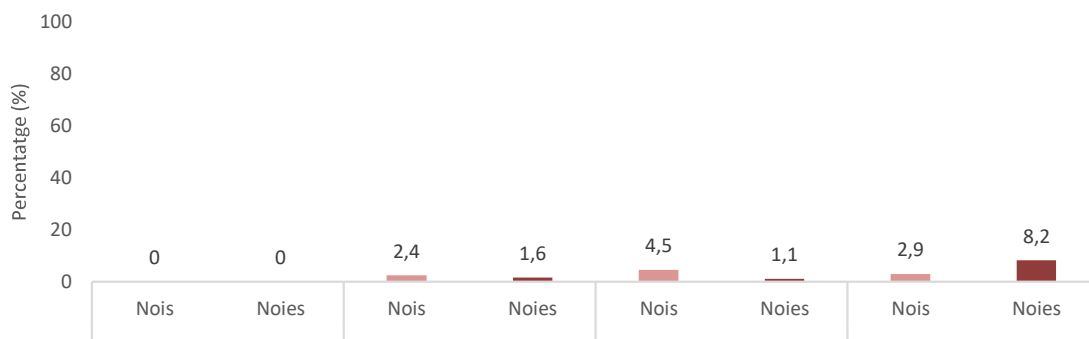

Figura 6. Percentatge d'adolescents que han consumit cigarretes electròniques, segons sexe i curs.

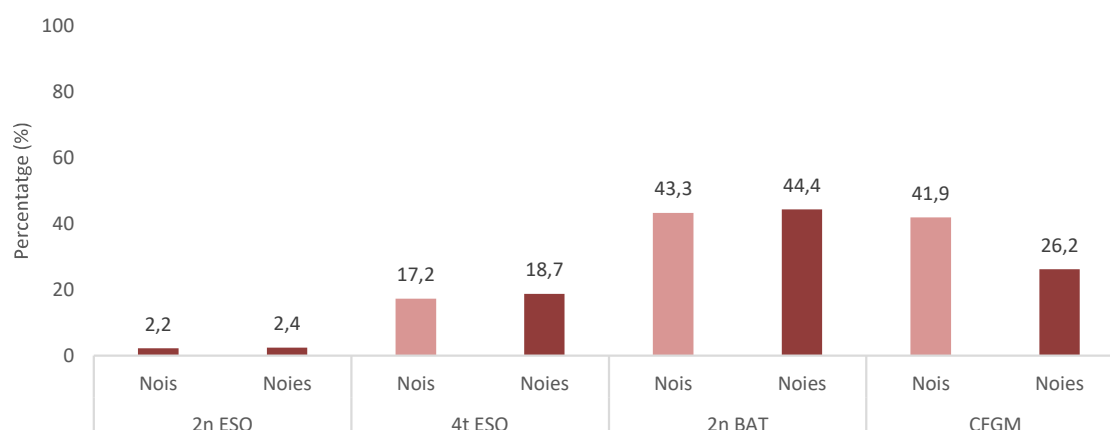
A 4t d'ESO, un 2,4% dels nois i 1,6% de les noies fan un consum de risc de cànnabis. Aquesta xifra augmenta lleugerament en nois de 2n de BAT (4,5%), però de manera molt marcada en noies de 2n de CFGM (8,2%).

Figura 7. Percentatge d'adolescents que realitzen un consum de risc de cànnabis segons el CAST-F (punt de tall ≥ 7), segons sexe i curs.

L'alcohol és, amb diferència, la droga més consumida entre la població adolescent que cursa Educació Secundària, Batxillerat i/o Cicles Formatius a la ciutat de Reus. A mesura que augmenta l'edat, també augmenta successivament el consum d'alcohol. A 4t d'ESO, gairebé el 20% dels nois i de les noies fan un consum de risc d'alcohol. Tanmateix, observem un consum problemàtic d'alcohol especialment accentuat a 2n de Batxillerat (al voltant del 45% de nois i noies). A 2n de CFGM, identifiquem patrons de consum d'alcohol de risc en el 41,9% de nois i el 26,2% de noies.

Figura 8. Percentatge d'adolescents que fan un consum de risc d'alcohol segons el test AUDIT-C (punt de tall ≥ 3), segons sexe i curs.

En els darrers 12 mesos, entre l'1% i el 4% dels nois de 2n d'ESO, 4t d'ESO i 2n de Batxillerat declaren haver conduït sota els efectes de l'alcohol o d'altres substàncies. A 2n de CFGM,

aquest percentatge augmenta notablement fins a l'11% en els nois. En general, pujar a un vehicle conduït per una persona sota els efectes de l'alcohol o d'altres substàncies és una conducta més freqüent entre els nois, especialment a 2n de CFGM, on ho declaren el 16% dels nois i l'11% de les noies. D'altra banda, un 18% dels nois i un 27% de les noies de 4t d'ESO afirmen haver consumit alcohol abans o durant una relació sexual en els 12 mesos previs a l'administració de l'enquesta. A 2n de Batxillerat, els valors se situen en el 43% dels nois i el 49% de les noies. A 2n de CFGM, aquestes xifres són encara més elevades, amb un 58% dels nois i un 53% de les noies que declaren haver consumit alcohol abans o durant una relació sexual durant l'últim any.

- **Alcohol:** substància més consumida; consum de risc creix amb l'edat i és especialment elevat a Batxillerat (45%) i CFGM (41,9% nois i 26,2% noies).
- **Tabac i cigarretes electròniques:** consum diari de tabac tradicional més alt a CFGM (16% nois, 20% noies); nombre elevat d'adolescents que han provat cigarretes electròniques alguna vegada a la vida.
- **Cànnabis:** consum de risc menor que l'alcohol, però augmenta en noies de CFGM (8,2%).
- **Conductes de risc associades:** conducció sota efectes de substàncies (fins a 11% a CFGM); consum d'alcohol abans/durant relacions sexuals (fins al 58% dels nois i 53% de les noies a CFGM); pujar a vehicles conduïts per persones sota els efectes (16% dels nois a CFGM).

Diagnòstic Situació Consums en Adolescents entre l'any 2024 i 2026

Les dades de la REUScohort mostren una disminució generalitzada de diversos indicadors de consum de tabac, alcohol i cànnabis entre adolescents de Reus entre 2024 i 2026, especialment en relació amb el consum diari de tabac, alguns patrons de consum de risc i l'exposició al fum dins de la llar. També s'observa una reducció en diversos indicadors relacionats amb el consum d'alcohol i cànnabis, així com en algunes conductes de risc associades. Tot i aquesta evolució favorable, els resultats evidencien que el consum

d'alcohol continua altament normalitzat entre la població adolescent i que l'ús de cigarretes electròniques i vapejadors manté prevalences molt elevades en tots els grups analitzats.

Figura 9. Percentatge d'adolescents que consumeixen tabac diàriament o cigarretes electròniques, segons sexe i curs.

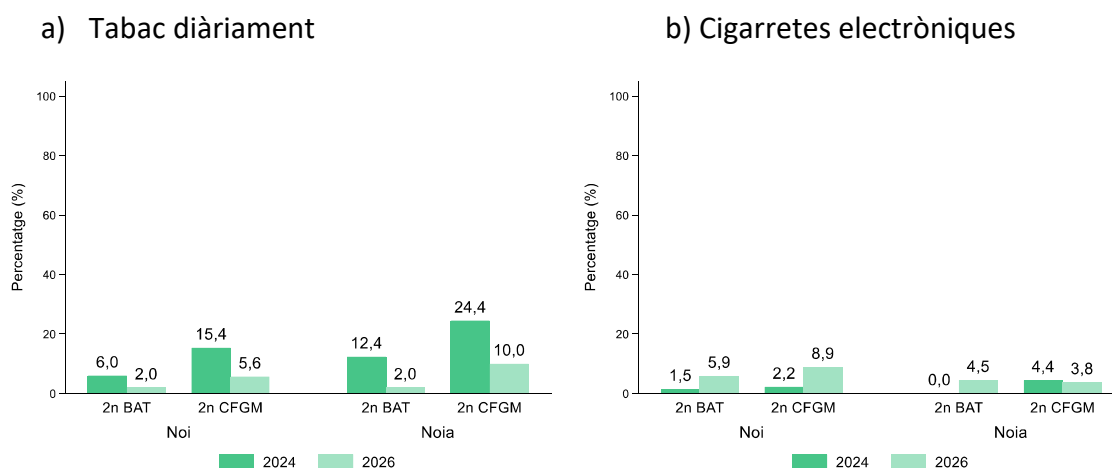

Figura 10. Percentatge d'adolescents que han consumit cànnabis en els últims 30 dies, segons sexe i curs.

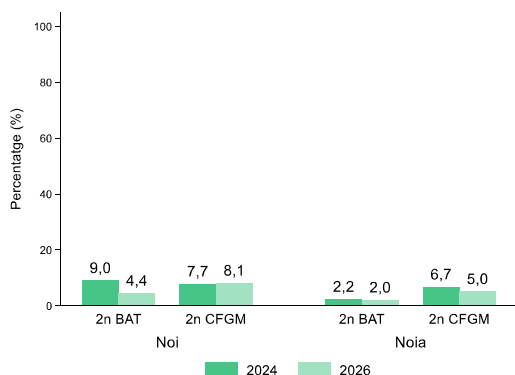
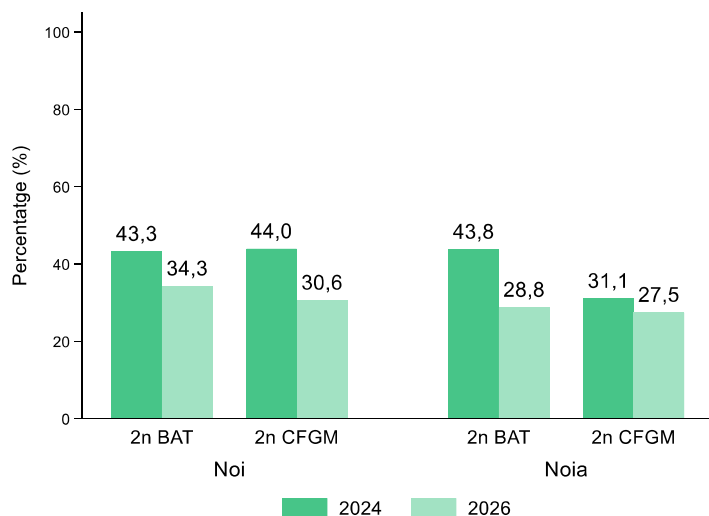

Figura 11. Percentatge d'adolescents que fan un consum de risc d'alcohol segons el test AUDIT-C (punt de tall ≥ 3), segons sexe i curs.

Es considera consum de risc d'alcohol una puntuació igual o superior a 3 del test Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT-C).

Figura 12. Percentatge d'adolescents que alguna vegada en els últims 30 dies han deixat de menjar per compensar les calories de la ingesta d'alcohol (*drunkorèxia*), segons sexe i curs.

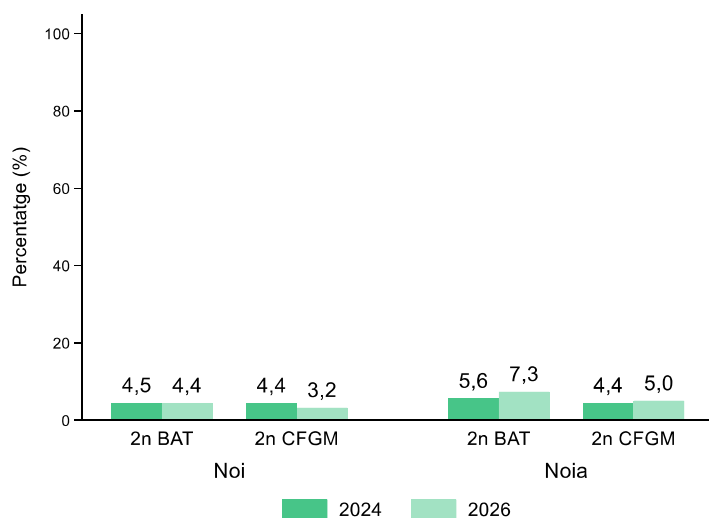
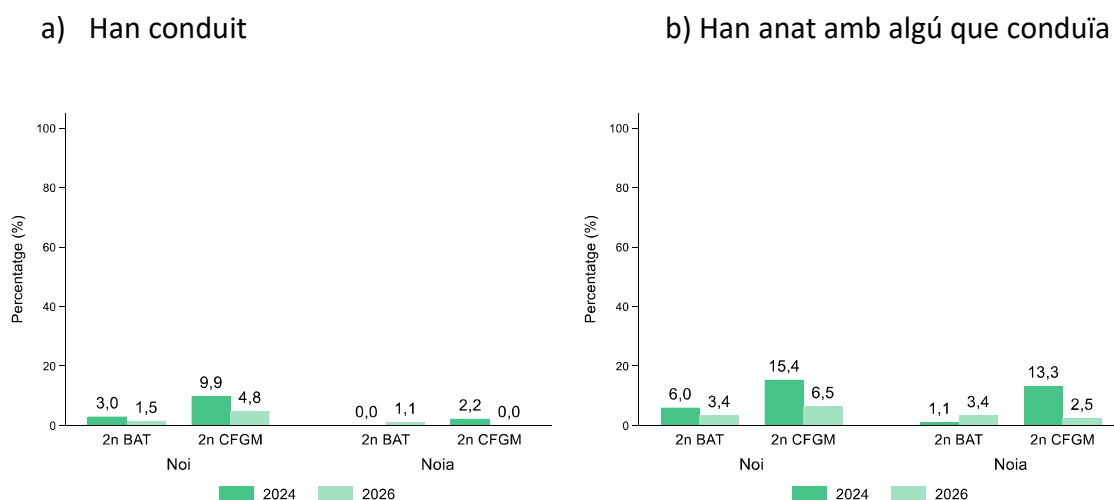

Figura 13. Percentatge d'adolescents que han conduït sota els efectes de l'alcohol o alguna altra substància addictiva o que han pujat a un vehicle de motor on qui conduïa estava sota els efectes de l'alcohol o altres substàncies addictives en els últims 12 mesos, segons sexe i curs.

La disminució observada en diversos indicadors podria estar relacionada, almenys parcialment, amb el desenvolupament sostingut d'accions preventives i de promoció de la salut impulsades en el marc del Pla Municipal sobre Drogues. Durant els darrers anys, la ciutat ha desplegat intervencions educatives i comunitàries orientades a incrementar els coneixements sobre substàncies addictives, afavorir actituds crítiques davant els consums i promoure habilitats personals i socials per a la presa de decisions responsables. En l'àmbit educatiu, s'han desenvolupat diferents tallers preventius adaptats als diversos cursos de l'ESO, abordant continguts relacionats amb l'alcohol, el tabac, el cànnabis, els vapejadors, la sexualitat, la pressió de grup, les emocions i la reducció de riscos i danys. Entre aquestes actuacions destaquen els tallers "Si beus... posa't les ulleres!", "Més o menys", "La marxa dels tòpics" i "El núvol que enganxa", aquest últim específicament orientat a desnormalitzar el vapeig i treballar la influència de les xarxes socials i del grup d'iguals. Aquestes intervencions poden haver contribuït especialment a la disminució observada en alguns

indicadors relacionats amb el consum de tabac i cigarretes electròniques. Paral·lelament, també s'han impulsat accions comunitàries fora dels centres educatius, com les activitats vinculades al Dia Mundial Sense Alcohol i al Dia Mundial Sense Fum, orientades a promoure hàbits saludables i sensibilitzar sobre els riscos associats al consum de substàncies. Així mateix, les accions de reducció de riscos desenvolupades en contextos d'oci nocturn, especialment a través del programa PLANET Reus, han representat una línia estratègica rellevant dins el model preventiu municipal. Les taules de salut preventives han facilitat informació i sensibilització sobre alcohol, cànnabis, drogues de síntesi, sexualitat i reducció de danys, incorporant una perspectiva de proximitat adaptada als contextos reals de consum juvenil.

En conjunt, el desenvolupament continuat d'aquestes actuacions preventives, educatives i comunitàries podria haver contribuït a la millora observada en diversos indicadors de consum entre adolescents de Reus. Tot i això, la persistència de prevalences elevades en alguns comportaments, especialment en relació amb l'alcohol i els vapejadors, posa de manifest la necessitat de mantenir i reforçar les intervencions preventives des d'una perspectiva comunitària, de determinants socials de la salut i promoció del benestar adolescent.

- **Disminució generalitzada** dels consums de tabac, alcohol i cànnabis entre adolescents entre 2024 i 2026, especialment en els indicadors de consum diari i consum de risc.
- **Persistència de prevalences elevades de consum** d'alcohol i, sobretot, d'ús de cigarretes electròniques i vapejadors, amb tendències d'estancament o augment en alguns grups específics.
- **Descens del consum de tabac convencional**
- **Major prevalença de consum entre les noies** en diverses substàncies, especialment alcohol i vapejadors, així com una major presència de determinats consums de risc i de substàncies il·legalitzades en cursos postobligatoris.

Diagnòstic Actuacions Adreçades a la Població Adolescent

Durant el període 2021-2025, s'han implementat dos programes de prevenció inespecífica i específica orientats a promoure estils de vida saludables i actituds responsables davant del consum de drogues en els centres educatius de la ciutat, que segueixen en funcionament. Aquests programes són PLANET Reus (implementat l'any 2021) i REUScohort (implementat l'any 2024), cadascun amb una participació de gairebé 1.600 alumnes d'entre 13 i 15 centres educatius de la ciutat. L'any 2025 es van realitzar accions relacionades amb el programa REUScohort, que van comptar amb la participació de 80 docents i equips directius dels centres educatius.

A més, s'han realitzat actuacions en altres àmbits com l'oci nocturn, amb l'objectiu de treballar conjuntament amb adolescents i joves per obtenir espais més segurs i saludables a la nit. En aquest àmbit, les principals accions del programa s'han centrat en implementar taules de salut preventives durant les festes majors o festes de final de curs que oferien informació sobre el consum i les seves conseqüències, i també proporcionant alternatives a l'alcohol amb menjar i begudes saludables. D'altra banda, s'ha elaborat la guia TRIC, que es dirigeix a famílies i persones de referència de la població adolescent i jove, amb la finalitat d'orientar als usos de les pantalles i les xarxes socials en l'àmbit de la sexualitat i les relacions afectives en la que intervenen factors com la disponibilitat i immediatesa, la percepció del risc, entre d'altres. En el marc del programa guia TRIC, s'han portat a terme diferents xerrades als centres educatius i als centres cívics, tant a famílies com a persones referents dels adolescents per tal de donar a conèixer el recurs.

Figura 14. Total de centres o establiments participants en programes desenvolupats per promoure actituds i comportaments d'estil de vida saludable, segons any.

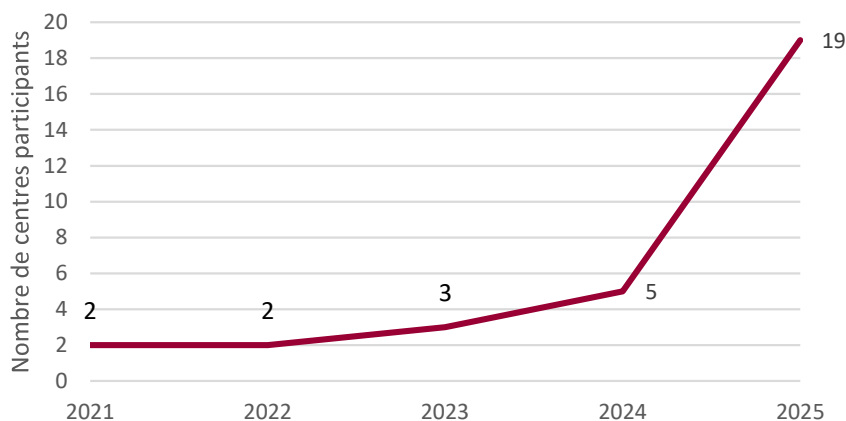
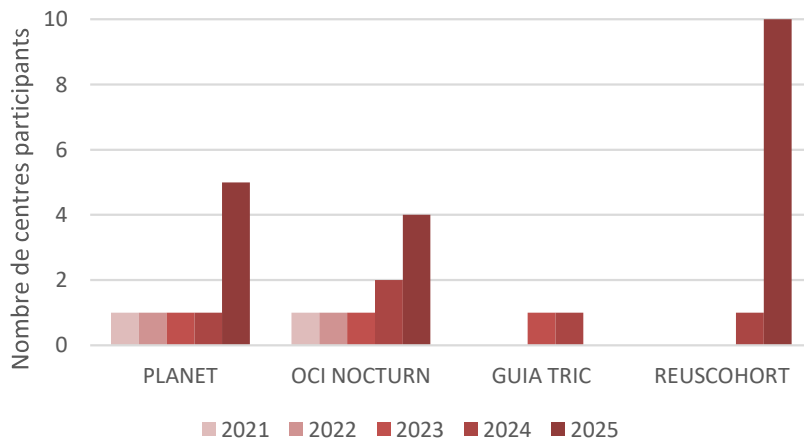

Figura 15. Total de centres o establiments participants en cada programa, segons any.

Durant aquest període, a més, s’han dut a terme 355 activitats preventives, dirigides a alumnat de diferents cursos de l’educació secundària obligatòria, abordant de manera progressiva els efectes de l’alcohol i el tabac, la pressió del grup, la presa de decisions responsables i la desmitificació de creences errònies sobre les drogues. Les activitats s’han basat en metodologies participatives i vivencials, afavorint la reflexió crítica, la conscienciació i el desenvolupament d’habilitats personals i socials. Les activitats preventives realitzades corresponen a tres accions diferents: “Si beus, posa’t les ulleres”, “Més o menys” i “Marxa tòpics”. La distribució anual mostra una activitat elevada i estable entre 2021 i 2024, amb una mitjana de 82 accions per any, i un registre inferior el 2025 (25 activitats), que respon a un còmput parcial del curs escolar 2025–2026 i no reflecteix una

disminució real de la intervenció. Així, es manté la continuïtat dels programes i el compromís dels centres educatius participants.

Figura 16. Nombre d'activitats preventives realitzades en centres escolars, segons any.

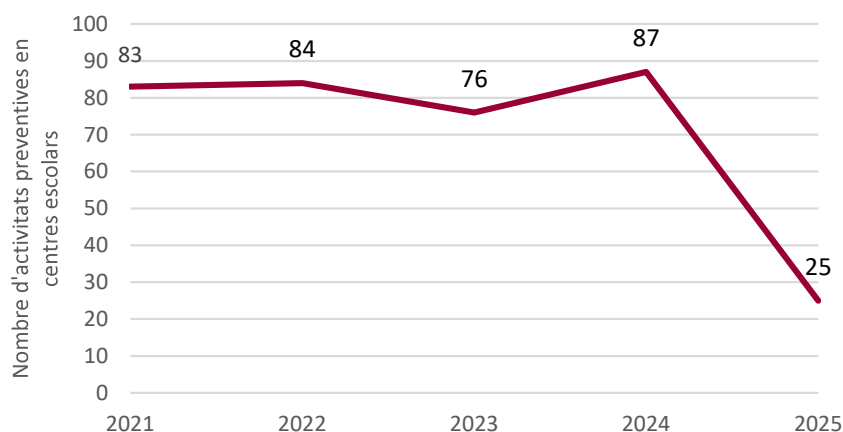
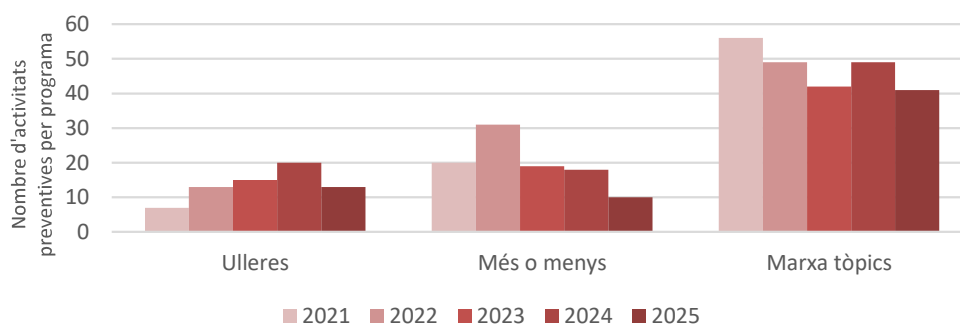

Figura 17. Nombre d'activitats preventives realitzades cada any per programa.

Pel que fa a la formació de docents i famílies, entre 2021 i 2025 s'han realitzat 31 activitats formatives per a professorat i equips directius, així com diverses accions adreçades a famílies, combinant continguts teòrics, pràctics i espais de debat. Aquestes activitats han abordat addicions a substàncies i comportamentals, amb especial atenció a l'ús problemàtic de pantalles i xarxes socials. Les sessions vinculades a TRIC i REUScohort han reforçat el paper dels agents educatius i familiars en la prevenció, detecció precoç i acompanyament de l'alumnat, contribuint a l'aplicació de estratègies adaptades a la realitat dels centres i les famílies

Taula 1. Nombre i tipologia d'activitats formatives per a docents realitzades durant el període 2021-2025.

	Nº d'activitats	Tipologia d'activitat
2021	2	Seminari per a famílies i docents
2022	10	Sessions TRIC
2023	1	Taller de pantalles per a famílies
2024	15	Retorn de resultats REUScohort
2025	4	Activitats formatives per a docents i equips directius

Els programes de prevenció i formació presenten una implantació consolidada i adaptada a l'edat i necessitats de l'alumnat i les famílies.

Diagnòstic Actuacions Adreçades a la Població Universitària

Durant el període avaluat, s'han dut a terme 53 accions formatives dirigides a estudiants universitaris de Grau en Educació Social i Pedagogia, amb un total de 244 participants. Totes les activitats han estat avaluades amb un nivell de satisfacció superior al 80%, i s'observa un increment progressiu en la participació anual des de l'any 2022. El nombre d'accions realitzades cada any, amb el total de participants i el grau de satisfacció mitjana, es pot consultar a la taula 2.

Taula 2. Nombre, participants i grau de satisfacció d'accions de formació i informació a estudiants de Grau realitzades durant el període 2021-2025.

	Accions	Participants	Satisfacció
2021	7	45	82%
2022	10	42	98%
2023	13	48	89%
2024	13	48	86%
2025	10	61	84%

Durant el període 2021–2025, les sessions formatives d'Aprenentatge i Servei (ApS), en col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili (URV), han combinat informació teòrica, pràctica i acompanyament tècnic, abordant temes de sexualitat i addiccions amb alumnat de secundària. En total, s'han dut a terme 224 accions, integrant la formació dels estudiants del Grau d'Educació Social amb la seva aplicació en contextos reals de prevenció i intervenció educativa. Les activitats han permès als estudiants planificar i executar sessions preventives i de sensibilització amb alumnat de centres educatius, reforçant la connexió entre teoria i pràctica i consolidant la col·laboració estable amb el Grau d'Educació Social. El programa ha mostrat una evolució progressiva i consolidació tant en el volum d'accions com en la satisfacció dels participants, reflectint la seva adaptació efectiva als diferents contextos institucionals i socials.

Taula 3. Nombre i grau de satisfacció de les activitats ApS (Aprenentatge i Servei) realitzades en col·laboració amb la URV.

	Accions realitzades	Satisfacció
2021	56	69%
2022	22	80%
2023	42	90%
2024	49	95%
2025	55	84%

L'any 2021, les restriccions sanitàries van limitar el desenvolupament de les accions i el grau de satisfacció dels participants, mentre que el 2022 es va produir una reducció del nombre d'activitats vinculada al procés de reajustament i adaptació al context postpandèmic, tot i que la percepció de qualitat de les accions va millorar significativament. A partir de 2023 es constata una recuperació sostinguda del volum d'accions i un augment progressiu de la satisfacció, assolint els valors més elevats els anys 2024 i 2025. Aquesta tendència indica la maduresa i consolidació del model ApS, així com la adequació creixent de les activitats a les necessitats dels centres educatius i de l'alumnat, reforçant la connexió entre la formació universitària i la prevenció comunitària. Malgrat que durant aquest període no s'han

implementat programes conjunts estructurats amb la Universitat Rovira i Virgili, s'ha mantingut una col·laboració estable a través de les accions d'Aprenentatge Servei (ApS) i un canal institucional actiu, evidenciant una base sòlida per a futures sinergies i projectes més estructurats.

El model ApS és eficaç, flexible i ben valorat, i constitueix una eina estratègica per vincular la formació universitària amb la prevenció comunitària.

3.1.3 Famílies i necessitats especials

Diagnòstic Actuacions Dirigides a les Famílies

Al llarg del període 2021-2025, s'han dut a terme 10 tallers de prevenció dirigits a famílies, amb una participació total de 360 persones. El detall dels tallers realitzats es pot consultar a la taula 4.

Taula 4. Tallers de prevenció dirigits a famílies, segons tipologia de taller, format i nº de participants.

Tipologia de taller	Format	Nº de participants
Tallers en col·laboració amb SOAF i Joventut (prevenció familiar)	Presencial	30
Tallers en col·laboració amb SOAF i Joventut (prevenció familiar)	En línia	60
Tallers TRIC (Tecnologies de la Relació, Informació i Comunicació)	Sessió especialitzada amb experts	70
Tallers de Salut (consum de drogues en joves)	Presencial	100
Tallers de Salut (consum de drogues en joves)	En línia	100

Els tallers desenvolupats en col·laboració amb el Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies (SOAF) i el servei de Joventut mostren que les famílies de Reus tenen un interès notable en la prevenció del consum de drogues i en l'ús responsable de pantalles i xarxes socials. Les sessions, basades en metodologies participatives i espais de debat, han abordat temes com la prevenció en l'àmbit familiar, la comunicació amb els adolescents, l'establiment de límits i la informació sobre recursos municipals. La valoració dels participants és majoritàriament positiva, destacant la utilitat pràctica dels tallers per reforçar el rol educatiu de les famílies i millorar la detecció precoç de situacions de risc. Tot i això, el diagnòstic identifica alguns reptes, com una participació inferior a l'esperada, especialment en les sessions en línia, i la necessitat de reforçar metodologies més interactives i espais de diàleg continu adaptats a les necessitats de les famílies.

Les persones que han participat dels tallers en fan una valoració positiva. Les famílies han manifestat elevat interès pels continguts, especialment en temes de prevenció de drogues i TRIC.

Es destaca la utilitat pràctica dels tallers per reforçar el rol educatiu familiar. Malgrat els bons resultats, però, la participació encara és inferior a l'esperada, especialment en sessions en línia.

Diagnòstic Actuacions Dirigides a Joves amb Necessitats Especials

Entre 2021 i 2025, s'han desenvolupat actuacions preventives continuades dirigides a l'alumnat de l'Itinerari Formatiu Específic (IFE) de l'Institut Domènech i Montaner. Aquestes intervencions s'han dissenyat tenint en compte les necessitats específiques dels joves, amb un enfocament personalitzat i metodologies vivencials que combinen tallers interactius, dinàmiques de grup, aprenentatge basat en situacions reals i materials adaptats. Al llarg del període, s'han realitzat 25 sessions, amb una mitjana de cinc sessions per any, desenvolupades conjuntament amb l'equip docent. Les valoracions del professorat i de

l'alumnat han estat molt positives, superant el 85%, i han posat de relleu la utilitat de les sessions, l'adequació dels materials, la millora de la cohesió del grup i l'impacte favorable en l'autoestima i la presa de decisions. Entre els principals avenços observats en l'alumnat es troben un major coneixement dels riscos associats al consum de drogues, un desenvolupament d'actituds preventives i responsables, una participació més activa i una reducció de comportaments de risc.

Les actuacions preventives per a joves amb necessitats especials han mostrat ser estables, continuades i progressivament consolidades al llarg dels darrers cinc anys, demostrant la seva efectivitat i adaptabilitat a les característiques dels participants.

La intervenció ha reforçat la promoció de la salut i la prevenció de conductes de risc, contribuint a l'apoderament de l'alumnat i a la millora de la dinàmica grupal.

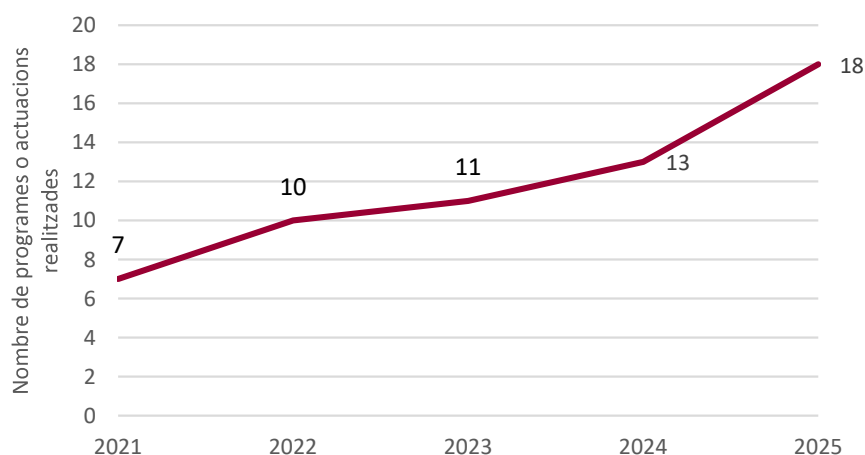
EIX II: Prevenció selectiva, indicada i reducció de danys i riscos

3.2.1 Poblacions en situació de risc

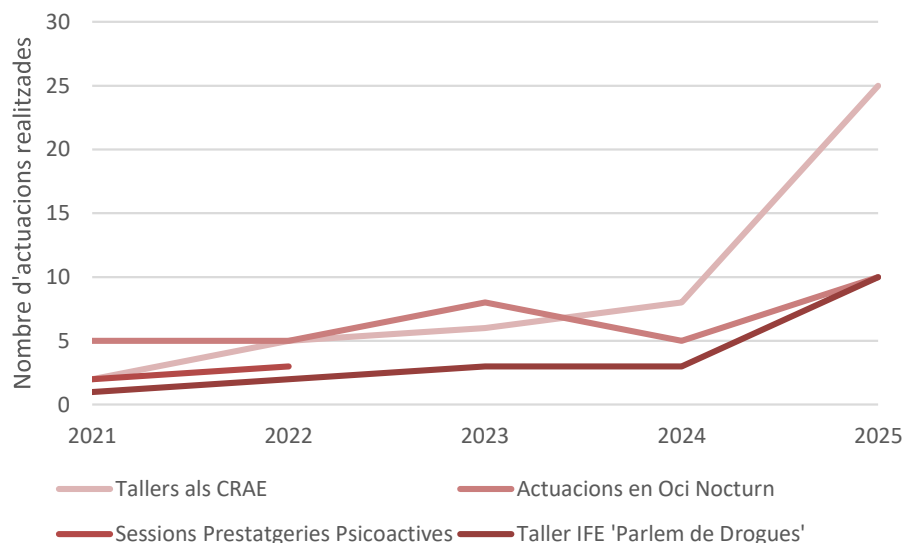
Diagnòstic Actuacions Dirigides a Col·lectius en Situació de Risc

S'han implementat un total de 59 programes i actuacions que s'adreçaven especialment a col·lectius en situació de risc. Com es pot veure a la figura 12, la quantitat d'actuacions desenvolupades ha anat augmentant de forma progressiva fins arribar a un total de 18, l'any 2025.

Figura 18. Distribució de programes o actuacions realitzades en poblacions en situació de risc, 2021-2025.

Com a programes i actuacions destacades, entre 2021 i 2025 s'han realitzat diversos tallers als Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE), actuacions en l'àmbit de l'oci nocturn, sessions del cicle Prestatgeries Psicoactives en col·laboració amb les Biblioteques Municipals (només els anys 2021 i 2022) i tallers "Parlem de Drogues" en el marc dels IFE (Itineraris Formatius Específics, ensenyaments professionals que s'adrecen a alumnes amb necessitats educatives especials). A la figura 13, s'observa l'evolució de les sessions realitzades entre 2021 i 2025.

Figura 19. Actuacions realitzades en diferents àmbits.

Les actuacions han anat incrementant-se i consolidant-se en el temps, indicant un reforç de l'estratègia de prevenció dirigida a col·lectius vulnerables.

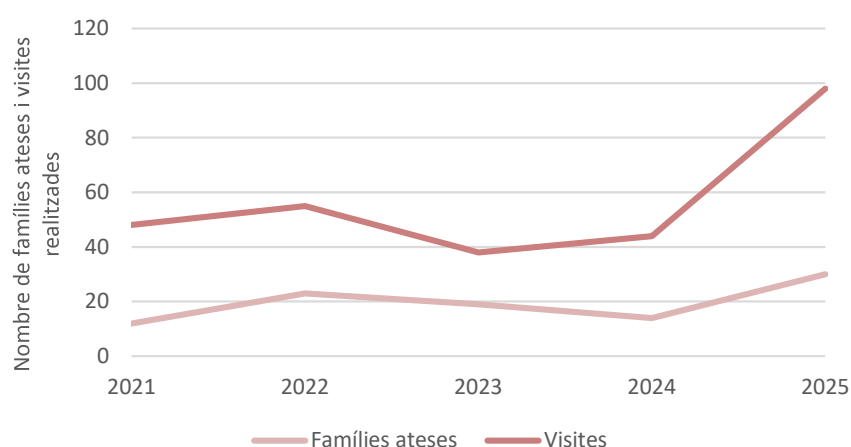
Existeix una cobertura diversa, tot i que encara cal mantenir l'adaptació específica a les característiques de cada grup i millorar la continuïtat de les accions.

Diagnòstic Actuacions Dirigides a Assessorament de Famílies

L'espai d'atenció i assessorament per a famílies és un servei municipal presencial, confidencial i accessible, que ofereix orientació i suport a les famílies en relació amb el consum de drogues i altres conductes de risc en infants, adolescents i joves. Aquest recurs està gestionat per personal especialitzat i forma part de la xarxa de serveis municipals de prevenció i atenció a les addiccions i actua com a punt de referència per a informar, acompanyar i poder fer derivació a altres recursos especialitzats. El servei es desenvolupa principalment a través d'atencions individuals o familiars, amb sessions adaptades a les necessitats detectades, centrades en la detecció precoç de consums, la gestió de situacions de risc, la comunicació familiar, l'establiment de límits i la resolució de conflictes. Entre el

2021 i el 2025, es van atendre 98 famílies en un total de 283 visites. L'activitat del servei ha experimentat fluctuacions al llarg dels anys, amb un augment destacat el 2025, quan es va registrar el màxim nivell d'activitat de tot el període, evidenciant la consolidació del servei i la seva major utilització per part de les famílies, fruit de la difusió, dels circuits de derivació millorats i de la detecció creixent de necessitats d'acompanyament familiar.

Figura 20. Nombre de famílies ateses i visites realitzades en l'espai d'atenció i assessorament, segons any.

- **Evolució i cobertura:** 98 famílies ateses i 283 visites entre 2021 i 2025; màxim nivell d'activitat el 2025 (30 famílies i 98 visites), amb un increment de més del 100% respecte a l'any anterior.
- **Factors d'impacte:** augment de la demanda i consolidació del servei atribuïble a millor difusió, circuits de derivació més eficients i major detecció de necessitats familiars.
- **Fortaleses:** servei especialitzat, confidencial, flexible i amb capacitat de seguiment continu; increment progressiu de la utilització com a recurs de referència.
- **Oportunitats de millora:** mantenir i reforçar la difusió, consolidar els canals de derivació i assegurar la continuïtat de l'acompanyament familiar.

3.2.2 Oci nocturn

Entre 2021 i 2025 s'han desenvolupat intervencions preventives dirigides a la reducció de riscos associats al consum de substàncies en contextos d'oci i festa, amb l'objectiu de prevenir situacions de risc entre la població jove. Al llarg del període, el nombre de participants ha augmentat progressivament, passant de 1.300 el 2021 a 2.500 el 2025, i s'han realitzat assessoraments i accions informatives cada any, adaptant-se a les necessitats de l'entorn i incorporant noves estratègies. Durant aquests anys, s'ha consolidat un model d'intervenció itinerant que ha permès ampliar la cobertura, diversificar les accions i reforçar la seguretat ambiental i la senyalització. També s'ha incorporat la perspectiva de gènere, amb especial atenció a la prevenció de violències, i s'han introduït mesures de suport per al transport segur i la promoció d'hàbits saludables. La coordinació amb seguretat, sanitat i voluntariat ha estat clau per garantir la qualitat i l'eficàcia de les accions, consolidant el treball en xarxa i la continuïtat del programa.

Taula 5. Resum de les intervencions de prevenció de situacions de risc i reducció de danys realitzades entre 2021 i 2025.

	Intervencions	Participants	Assessoraments / Accions informatives	Entitat responsable
2021	3	1.300	180	ARSU FESTA
2022	3	1.350	179	ARSU FESTA
2023	3	1.800	190	ARSU FESTA
2024	4	1.900	280	SOM.NIT Creu Roja
2025	4	2.500	172	SOM.NIT Creu Roja

- **Evolució del programa:** increment sostingut de la participació (de 1.300 a 2.500 participants) i consolidació del model itinerant, amb diversificació de les intervencions i major qualitat de les accions.
- **Fortaleses:** augment de la cobertura, inclusió de perspectiva de gènere, atenció a la seguretat ambiental i reforç de continguts preventius; consolidació de la metodologia i del treball en xarxa.
- **Oportunitats de millora:** incrementar la coordinació entre agents, potenciar missatges preventius i senyalització en espais de festa, garantir recursos per a la reducció de riscos i continuar reforçant la formació de personal de seguretat i voluntariat.

Entre 2021 i 2025, s'han desenvolupat diverses accions per fomentar alternatives al consum de begudes alcohòliques i altres drogues, dirigides tant a joves com a persones adultes. Les iniciatives han inclòs la participació en grups de treball com el del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona (COFT), amb reunions sobre hipnosedants, anabolitzants i prevenció des de la farmàcia comunitària, així com mesures específiques en la Fira del Vi, com la prohibició d'entrada a menors i la col·locació de cartells preventius. Al llarg dels anys, s'han organitzat jornades i activitats de sensibilització, destacant el Dia Mundial sense Alcohol, amb simulacions, materials visuals sobre sucre i alcohol, circuits de preguntes i calculadores com "Veus el que beus?", involucrant entre 200 i 300 participants i diverses entitats. Aquestes iniciatives han rebut valoracions positives per part de serveis de salut, joventut i les àrees bàsiques de salut (ABS), posant especial èmfasi en la metodologia i en les alternatives saludables, com els còctels sense alcohol. La coordinació amb centres educatius, entitats i mitjans de comunicació ha contribuït a augmentar la conscienciació comunitària i reforçar la protecció de menors en esdeveniments amb risc associat. En conjunt, aquestes accions han consolidat un enfocament preventiu que combina educació, sensibilització i mesures concretes de protecció, amb especial incidència en joves i en la reducció del consum de substàncies en espais d'oci i festes.

- **Evolució de les accions:** entre 2021 i 2025 s'han mantingut i diversificat les actuacions de prevenció, combinant formació, campanyes visuals i informatives, participació en fires i activitats comunitàries i organització de jornades preventives. També s'han impulsat actuacions de prevenció en els àmbits educatiu, familiar i comunitari, amb una atenció especial als adolescents i joves.
- **Treball en xarxa:** coordinació i col·laboració amb agents i serveis del territori, com el COFT, els ABS, Joventut, els mitjans de comunicació i les entitats locals. Aquesta tasca conjunta ha permès reforçar la prevenció des dels diferents àmbits d'intervenció i donar una resposta més coordinada davant les conductes de risc.
- **Fortaleses:** continuïtat i diversificació de les actuacions preventives, consolidació de les jornades i activitats com a espais de participació i prevenció, i implicació dels diferents agents professionals, educatius, sanitaris i comunitaris.

Entre 2021 i 2025, s'han desenvolupat diverses accions per implicar la indústria de l'oci, com bars i espais musicals vinculats a l'oci juvenil, en les estratègies de prevenció de consum de substàncies. L'any 2021 no es van iniciar projectes a causa de les limitacions derivades de la pandèmia. L'any 2022 es va fer un recull exhaustiu d'establiments, amb reunions amb els gerents de tres locals i una primera definició de possibles col·laboracions. El 2023 es va intentar establir un acord amb una entitat del sector, tot i que sense resultats concrets.

El calendari d'accions dels anys 2024 i 2025 va estar condicionat per la prioritització de les actuacions previstes, fet que va comportar l'ajornament d'algunes iniciatives. Tot i la voluntat de col·laboració entre els diferents agents implicats, el desenvolupament de les actuacions posa de manifest la conveniència de reforçar els espais de coordinació i consolidar models de treball més estables, planificats i sostinguts en el temps amb els agents de l'oci, amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'impacte de les actuacions.

En conjunt, es reconeix que la indústria de l'oci és un actor clau en la prevenció, però requereix compromís ferm i estructures de seguiment per garantir l'eficàcia de les actuacions.

- **Evolució de les accions:** iniciatives limitades i disperses; recull i primeres reunions amb establiments el 2022, intent de col·laboració amb entitats del sector el 2023, sense consolidació posterior.
- **Factors limitants:** la necessitat de reforçar els mecanismes de coordinació, planificació i seguiment, així com d'implantar indicadors rutinaris i cronològics que permetin una avaluació continuada de les actuacions.
- **Oportunitats de millora:** incrementar recursos humans i materials, establir aliances estables amb bars i locals, crear models de seguiment i planificació continuada d'accions, reforçar el compromís dels agents de l'oci.

Durant el període analitzat, s'han consultat diverses fonts especialitzades com Energy Control, ARSU Festa, SOM.NIT de Creu Roja, i Canal Salut de la Generalitat de Catalunya, per actualitzar els coneixements sobre noves substàncies psicoactives presents en l'oci juvenil. L'anàlisi ha posat de manifest un augment de substàncies com 2C-B, NBOMe i nous psicodèlics, associades a riscos elevats a causa de la baixa informació disponible, la potència variable i la combinació amb altres substàncies. Les iniciatives de prevenció en l'àmbit d'oci nocturn han detectat canvis en els hàbits de consum i han reforçat els missatges sobre qualitat, riscos i dosificació adequada, alhora que Canal Salut ha actualitzat protocols i ha insistit en la importància de detectar símptomes de manera precoç. Tot i així, és necessari continuar formant professionals i reforçar les campanyes informatives amb l'objectiu de disminuir els riscos associats al consum de noves substàncies en espais de festa. Entre 2021 i 2025, s'han desenvolupat activitats d'oci nocturn i lleure saludable per a menors i joves amb l'objectiu de reduir riscos socials i associats al consum de substàncies. El nombre d'activitats es va mantenir estable entre 78 i 94 activitats anuals fins al 2024, i va augmentar fins a 116 activitats el 2025. La participació ha anat fluctuant durant el període: es va assolir un màxim de 2.886 persones el 2022, va baixar lleugerament els anys 2023 i 2024, i va tornar

a pujar a 2.206 participants el 2025. Una novetat destacada del 2025 va ser la implicació directa dels joves en el disseny de les activitats, amb un 31% de les sessions adaptades segons les enquestes EPI Jove, involucrant 1.200 participants. Paral·lelament, es va reforçar el treball col·laboratiu amb àrees municipals (Joventut, Salut, Esports, Biblioteques) i entitats locals, incrementant la qualitat i la diversitat de les activitats. Aquest enfocament comunitari ha posat un major èmfasi en la participació juvenil i l'acció col·lectiva. En conjunt, aquestes iniciatives han consolidat les activitats d'oci saludable com a recurs preventiu, promovent la participació activa dels joves, la integració social i el desenvolupament de propostes culturals, esportives i creatives.

Figura 21. Nombre d'activitats alternatives a l'oci nocturn dirigides a adolescents i joves realitzades durant el període 2021-2025.

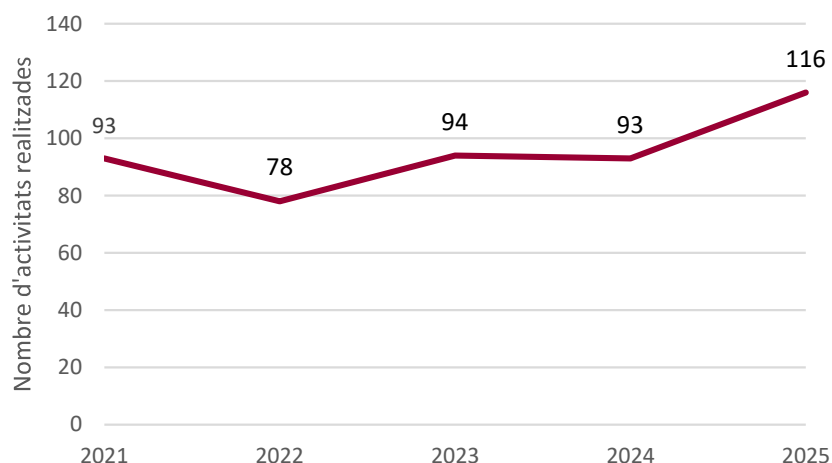
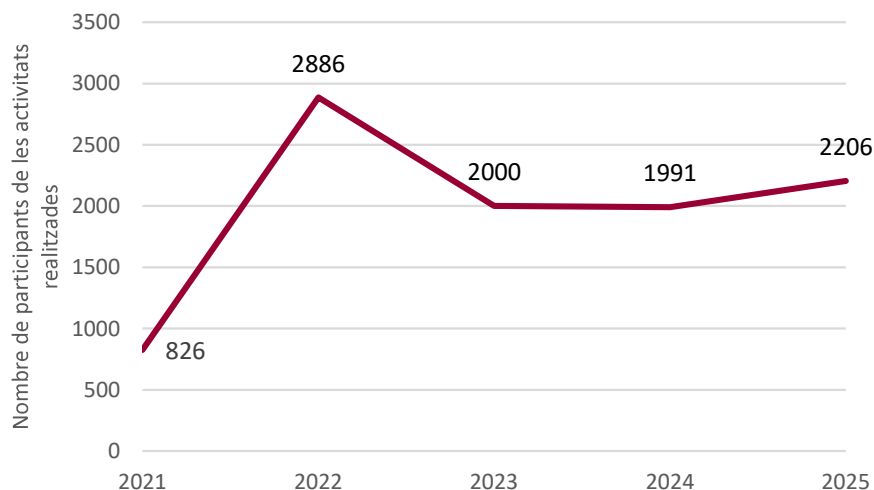

Figura 22. Nombre de participants de les activitats alternatives a l'oci nocturn dirigides a adolescents i joves realitzades durant el període 2021-2025.

- **Evolució d'activitats:** nombre d'activitats estable fins 2024 (78-94 anuals), augment destacat el 2025 (116).
- **Participació:** màxim de 2.886 participants el 2022; descens lleuger 2023-2024; recuperació a 2.206 el 2025.
- **Participació juvenil:** 31% de les activitats 2025 dissenyades amb aportacions dels joves (1.200 participants), fomentant protagonisme i implicació.
- **Treball col·laboració i comunitari:** coordinació amb àrees municipals i entitats locals, millora de qualitat i diversitat de les activitats.
- **Fortaleses:** consolidació de l'oci saludable com a recurs preventiu; increment de la participació i acció comunitària; major qualitat i diversitat de propostes.
- **Oportunitats de millora:** ampliar la implicació juvenil i comunitària, diversificar encara més les activitats, i potenciar mecanismes de seguiment i avaluació per garantir la continuïtat i efectivitat de les intervencions.

Entre 2021 i 2025, s'han desenvolupat accions formatives per a monitors i monitores de temps de lleure juvenil, amb l'objectiu de consolidar-los com a agents preventius de drogodependències. En aquest període, s'han format 125 monitors i monitores, amb un total de 170 participants en activitats formatives. Aquesta formació ha reforçat el paper educatiu i preventiu dels monitors i monitores i ha contribuït a millorar la seguretat en les

activitats de lleure. S'han realitzat una mitjana de 9 reunions anuals amb diferents departaments, entitats i monitors, millorant la coordinació i el seguiment a partir del 2023, i creant grups de treball. Es proposa continuar ampliant la participació comunitària, incorporar formació centrada en el respecte i la prevenció del sexisme i LGTBIfòbia, potenciar l'ús de tecnologies de la comunicació i establir aliances amb escoles i entitats culturals i esportives.

Pel que fa a la inclusió social al lleure de persones en situació d'exclusió social, s'han registrat unes 30 persones joves derivades anualment per Serveis Socials, amb activitats adaptades per augmentar la participació i la integració social. Les activitats desenvolupades han experimentat un increment del 25% en la col·laboració amb tècnics de joventut i han ampliat la diversitat de propostes culturals, esportives i creatives. Entre les accions destacades hi ha tallers col·laboratius, activitats creatives, esportives i sortides, fomentant la participació activa de les persones joves i la seva implicació en la presa de decisions.

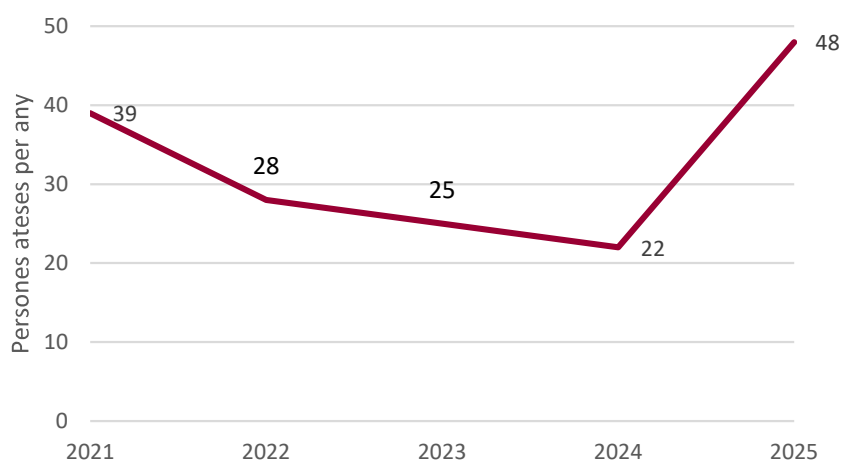
- **Resultats:** 125 monitors formats, 170 participants en formacions, millor coordinació a partir del 2023, increment del 25% en activitats conjuntes amb tècnics de joventut.
- **Fortaleses:** reforç del paper educatiu i preventiu dels monitors i monitores, diversificació d'activitats, major implicació juvenil i coordinació amb entitats.
- **Reptes i necessitats:** continuar ampliant la formació, potenciar la participació comunitària, incorporar formació sobre respecte, sexisme i LGTBIfòbia, millorar seguiment i avaluació, ampliar xarxa d'entitats socials i activitats adaptades per a persones joves en situació de vulnerabilitat.

3.2.3 Persones amb un trastorn per ús de substàncies

Diagnòstic dels Assessoraments sobre Drogues a Joves i Famílies

Entre 2021 i 2025, l'espai d'assessorament sobre drogues adreçat a menors, joves i les seves famílies ha atès un nombre variable de persones, amb una tendència descendent entre 2021 i 2024 i un augment molt notable el 2025. Aquest increment s'explica per una millor detecció precoç, circuits de derivació més efectius des de centres educatius, serveis socials, sanitaris i entitats juvenils, així com una major coordinació interprofessional i difusió del servei. Les accions de prevenció i sensibilització també han incrementat la conscienciació de famílies i professionals, facilitant l'accés a l'assessorament en fases inicials.

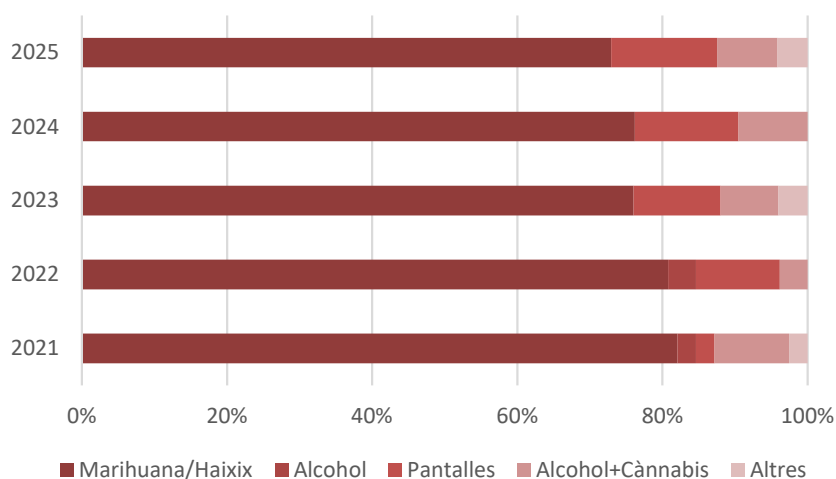
Figura 23. Nombre de persones ateses a l'espai d'assessorament per any.

Durant aquest període, les derivacions han estat majoritàriament motivades pel consum de marihuana o haixix, tot i que la seva proporció ha disminuït del 82% el 2021 al 73% el 2025. S'ha observat un lleuger augment de les consultes relacionades amb l'ús problemàtic de pantalles. Les derivacions provenen de diferents institucions de la ciutat, incloent serveis socials, centres educatius, famílies, CRAE, entitats de salut i justícia juvenil, mostrant una cobertura àmplia del territori i una coordinació interinstitucional. Aquestes dades

reflecteixen una diversificació dels motius de consulta i una major demanda de suport especialitzat, possiblement influïda pels efectes acumulats del context social i emocional dels darrers anys.

Figura 24. Proporció de derivacions segons tipus de substància psicoactiva.

Taula 6. Distribució de les derivacions a l'espai d'assessorament de drogues.

	2021	2022	2023	2024	2025
Integradora social IES Roseta Mauri	12	--	--	--	--
Integradora social institut	--	2	3	3	5
Prevenió drogodependències Tarragona	2	2	1	1	2
Servei Addiccions i Salut Mental Reus	8	4	4	4	10
Famílies	4	4	4	4	6
Serveis Socials Ajuntament	4	3	--	--	--
Salut i Escola	2	4	2	2	2
CRAE	3	5	4	4	2
MENES	1	1	2	2	4
Justícia Menors	3	1	2	2	4
CSMIJ	--	2	--	--	--

- **Resultats:** augment significatiu d'atencions el 2025, amb millora en la detecció precoç, circuits de derivació i coordinació interprofessional; diversificació dels motius de consulta amb un lleuger increment de l'ús problemàtic de pantalles.
- **Fortaleses:** cobertura àmplia de derivacions, coordinació entre múltiples institucions, conscienciació creixent de famílies i professionals, serveis especialitzats accessibles.
- **Reptes i necessitats:** consolidar els circuits de derivació, ampliar l'atenció a conductes emergents com l'ús problemàtic de pantalles, anticipar els efectes del context social i emocional, mantenir i reforçar la coordinació interinstitucional.

Diagnòstics d'Intervenció en Reducció de Danys

Entre el 2021 i el 2025 s'han proposat i desenvolupat intervencions i estratègies socioeducatives orientades a la reducció dels danys i riscos associats al consum de substàncies, principalment en el marc de les visites individuals amb les persones usuàries. Aquestes actuacions s'han dut a terme de manera coordinada entre el personal d'infermeria, les educadores socials i els terapeutes referents. Les accions han inclòs informació sobre pràctiques de consum més segures, prevenció de riscos, promoció d'hàbits saludables, foment de l'adherència als tractaments i suport en la presa de decisions responsables. L'abordatge individualitzat ha permès adaptar les intervencions a la situació clínica i social de cada persona, assegurant un seguiment continuat, personalitzat i ajustat a les necessitats detectades en cada cas.

Aquest treball s'ha complementat amb una coordinació activa i continuada amb els diferents agents socials i sanitaris del territori, mitjançant espais estables de treball en xarxa i actuacions conjuntes. En aquest marc, es mantenen canals de col·laboració regular amb el Servei Residencial d'Estada Limitada El Roser- SEREL (Servei d'Atenció a Persones Sense Llar), amb qui es realitzen sortides setmanals als espais de consum per intervenir directament amb persones en situació de carrer, facilitar l'accés als recursos, promoure pràctiques de consum més segures i reforçar el vincle amb la xarxa assistencial.

Paral·lelament, es desenvolupa un treball coordinat amb les oficines de farmàcia i els CAP del territori, mitjançant sessions de coordinació i accions orientades a la detecció, derivació i seguiment compartit de les persones usuàries. Aquest model de treball en xarxa afavoreix la complementarietat de les intervencions, la continuïtat assistencial i una resposta integral ajustada a les necessitats detectades.

El Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX) ha facilitat la distribució d'una mitjana de 3.730 xeringues anuals a través d'unes 16 farmàcies participants per any. La distribució va disminuir de manera progressiva entre 2021 i 2023, amb un repunt observat el 2025.

Figura 25. Nombre de xeringues distribuïdes durant el Programa Intercanvi de Xeringues, entre 2021 i 2025.

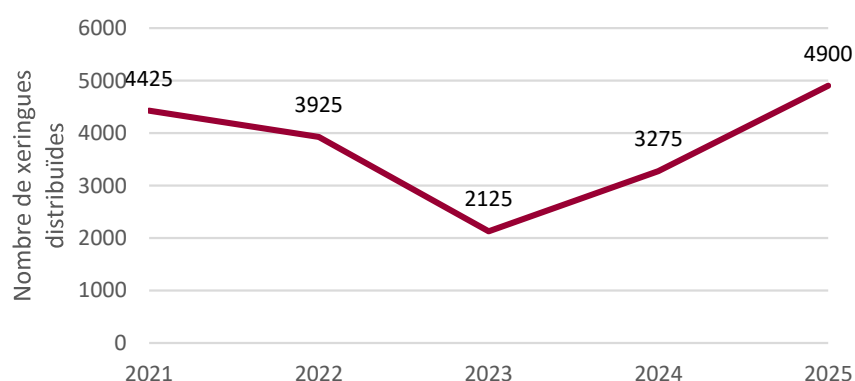
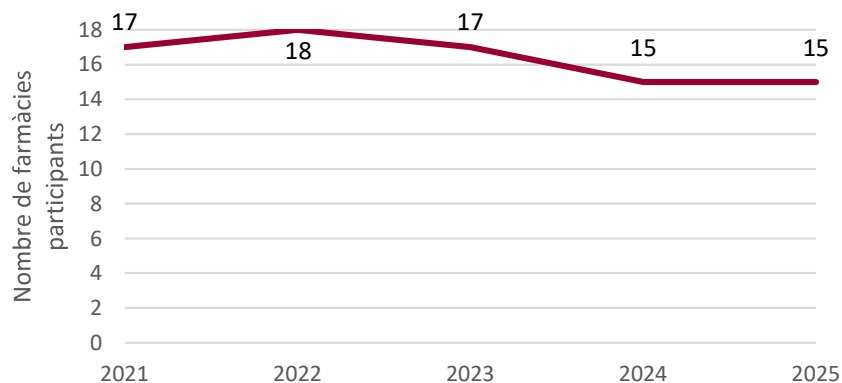

Figura 26. Nombre de farmàcies participants al Programa Intercanvi de Xeringues, entre 2021 i 2025.

Paral·lelament, el projecte DIPI-ARSU va permetre, entre 2021 i 2023, distribuir i recuperar 5.347 xeringues, amb 3.446 recuperades, contribuint a la reducció de danys i a la prevenció de malalties. A partir de 2024, el projecte no es va continuar. En aquest context, i davant la disminució progressiva de la via injectada entre les persones que inicien tractament per heroïna —del 73% a principis dels anys noranta al 27% el 2022—, es considera necessari revisar i replantejar l'ús de la màquina DIPI i adequar-lo a la realitat actual. (Font: Canal Salut. Generalitat de Catalunya).

Figura 27. Nombre de xeringues distribuïdes i recuperades entre 2021 i 2023, dins el marc del projecte DIPI-ARSU.

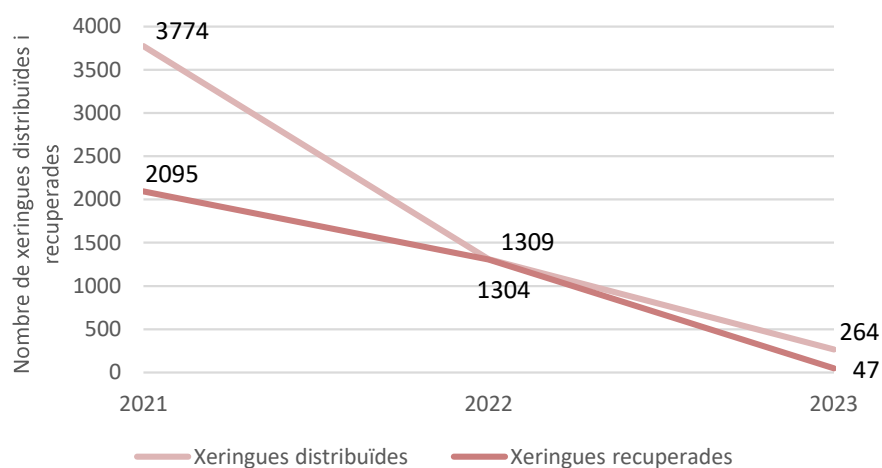
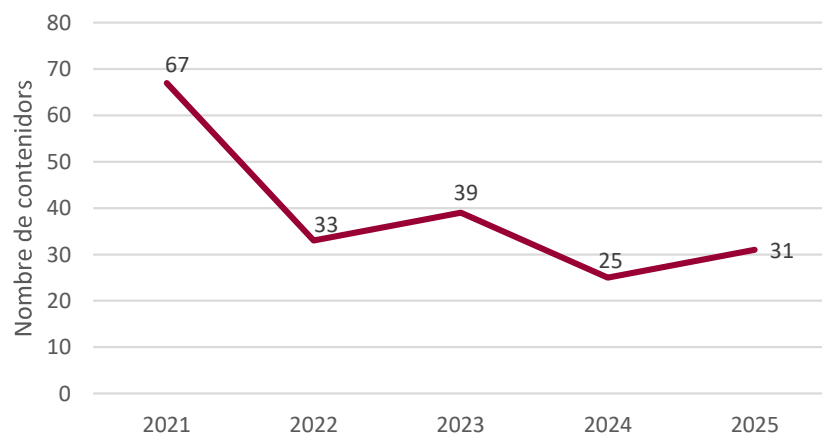
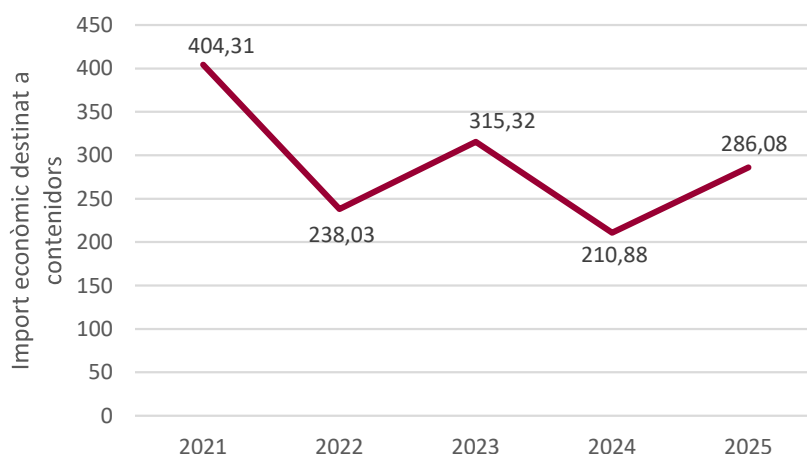

Figura 28. Nombre de contenidors de xeringues disponibles, segons any.

El nombre de contenidors per a la recollida de xeringues va passar de 67 el 2021 a 31 el 2025, amb una reducció paral·lela del pressupost destinat a aquests dispositius. Aquesta disminució podria estar relacionada amb una reducció del consum d'heroïna en favor d'altres substàncies més consumides actualment. Tot i això, la continuïtat del PIX assegura l'accés a material higiènic per a persones usuàries, mantenint la prevenció de riscos sanitaris i la reducció de danys.

Figura 29. Import econòmic anual destinat a contenidors de xeringues durant el període 2021-2025.

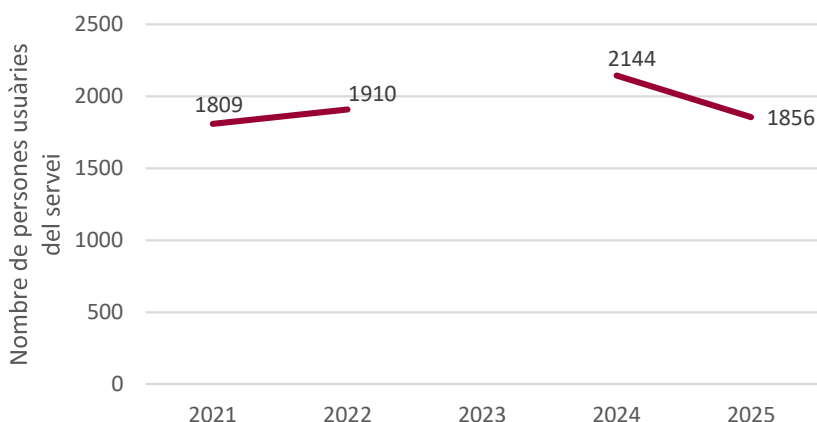

- **Resultats:** distribució estable de xeringues mitjançant farmàcies, recuperació parcial de material a través del projecte DIPI-ARSU, experiència acumulada útil per a futures intervencions.
- **Fortaleses:** manteniment del servei PIX fins el 2025, implicació de farmàcies, existència de contenidors per a recollida, reducció de riscos sanitaris i educació per a persones usuàries.
- **Reptes i necessitats:** ampliar punts de servei i farmàcies participants, assegurar la cobertura dels contenidors, adaptar les estratègies a patrons de consum canviants, garantir la sostenibilitat del programa i la difusió de bones pràctiques.

Diagnòstic de l'Ús del Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus

El Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus (SASM) és el dispositiu sanitari especialitzat d'atenció ambulatoria de referència per a la població de Reus i el seu entorn territorial. El servei atén persones amb trastorns per ús de substàncies i addiccions comportamentals, sovint associades a problemàtiques de salut mental i a situacions de vulnerabilitat social. La intervenció es basa en un model integrat que combina la promoció de l'abstinència amb estratègies de reducció de riscos i danys, adaptades a la situació personal, la motivació i el moment evolutiu de cada persona. El SASM ofereix atenció ambulatoria especialitzada basada en el treball interdisciplinari, que integra la valoració integral de la persona i del seu context amb tractaments mèdics, farmacològics i psiquiàtrics. El model assistencial inclou també atenció d'infermeria i intervenció psicoterapèutica en formats individual, de parella, familiar i grupal, així com actuacions de treball social i educació social, amb l'objectiu de garantir una resposta global i coordinada a les necessitats de les persones usuàries. Així mateix, el servei manté una estreta coordinació amb la xarxa de recursos del territori, incloent-hi serveis socials bàsics i especialitzats, recursos d'atenció a persones en situació de vulnerabilitat social, dispositius d'inserció social i laboral, programes d'atenció a persones sense llar i altres equips especialitzats. En aquest marc de treball en xarxa, el SASM desenvolupa tasques d'orientació, acompanyament i coordinació per facilitar l'accés als recursos comunitaris d'atenció i suport. La intervenció de la treballadora social i de l'equip d'educadores socials té un paper clau en l'acompanyament dels processos d'inclusió social i en l'abordatge de situacions complexes. Durant el període 2024–2025, el Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus ha atès prop de 4.000 persones, que han realitzat com a mínim una visita al dispositiu.

Figura 30. Distribució del nombre de persones usuàries del servei, segons any (no es disposa de les dades de l'any 2023).

A la taula 7 es presenten diversos indicadors d'activitat del SASM de l'any 2024 i 2025; tanmateix, a causa d'un canvi en el sistema de registre de l'activitat assistencial, no es disposa de dades d'anys anteriors.

Taula 7. Indicadors d'activitat del Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus durant el període 2024-2025.

	2024	2025	Variació
Activitat total	18.625	20.492	+10,2%
Visites realitzades	14.031	16.579	+15,9%
Primeres visites	1.422	1.608	+13,1%
Visites successives	11.383	13.643	+19,9%
Interconsultes	1.496	1.328	-11,2%
Dies d'espera 1a visita	49	43	-13,5%
Índex de reiteració	8	8,48	+0,48

En termes generals, el servei ha experimentat un increment de l'activitat assistencial durant el període 2024–2025. Durant l'any 2025 s'han realitzat 16.579 visites, de les quals 13.643 han estat visites successives (+20% respecte al 2024). També s'han registrat 1.608 primeres visites, amb un augment del 13% respecte a l'any anterior, majoritàriament motivades per

iniciativa pròpia de la persona usuària, tot i que també s'han produït derivacions des dels CAP i altres CAS. D'altra banda, el nombre d'interconsultes ha disminuït un 11%, possiblement a causa de canvis en la metodologia de registre. Pel que fa al temps d'espera per a la primera visita, aquest s'ha reduït dels 49 als 43 dies (-11,2%). En total, durant el 2025 s'han dut a terme 20.492 activitats assistencials, amb una mitjana de 8,48 visites per pacient. A la figura 25 es detallen els motius de demanda i el nombre de primeres visites associades.

Figura 31. Distribució de les primeres visites al SASM en funció de la motivació de la demanda, l'any 2025.

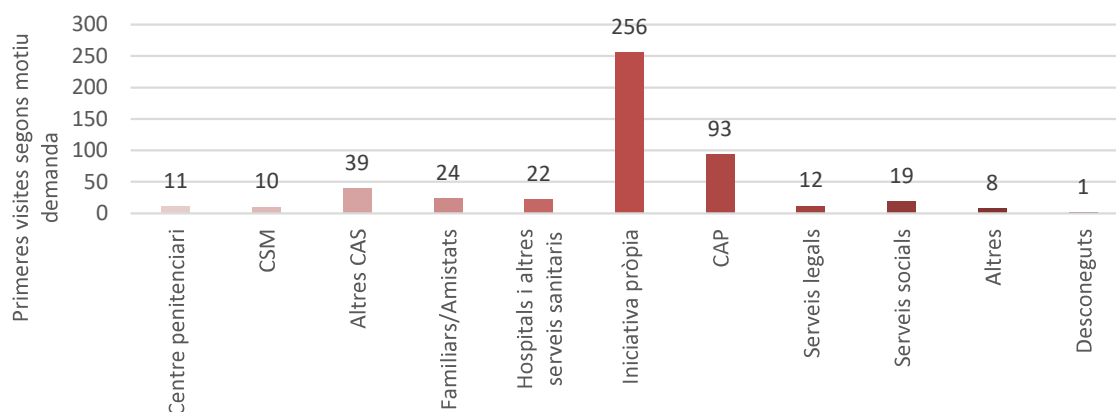
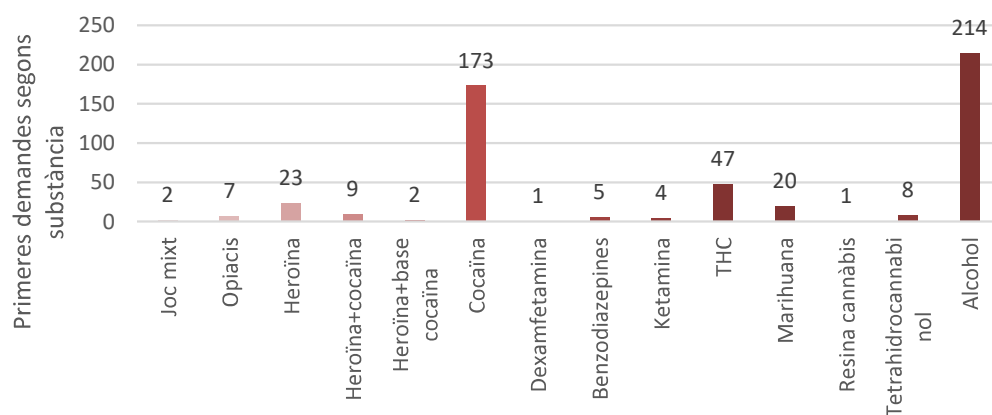
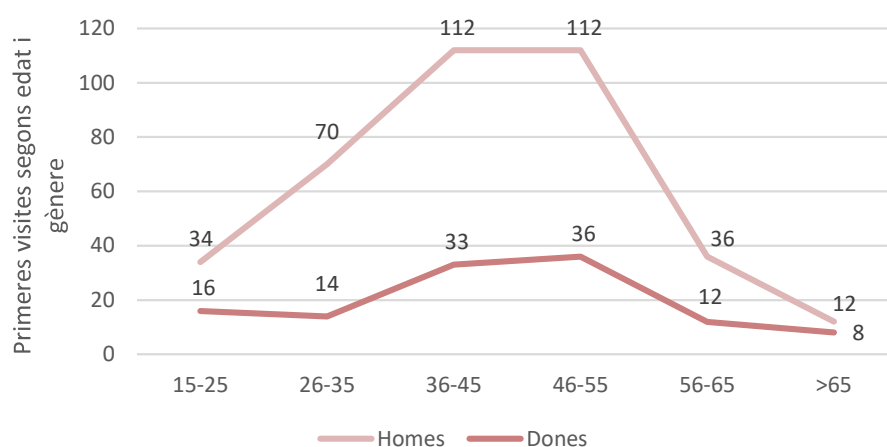

Figura 32. Distribució de les primeres demandes segons tipus de substància, en el cas dels homes, l'any 2025.

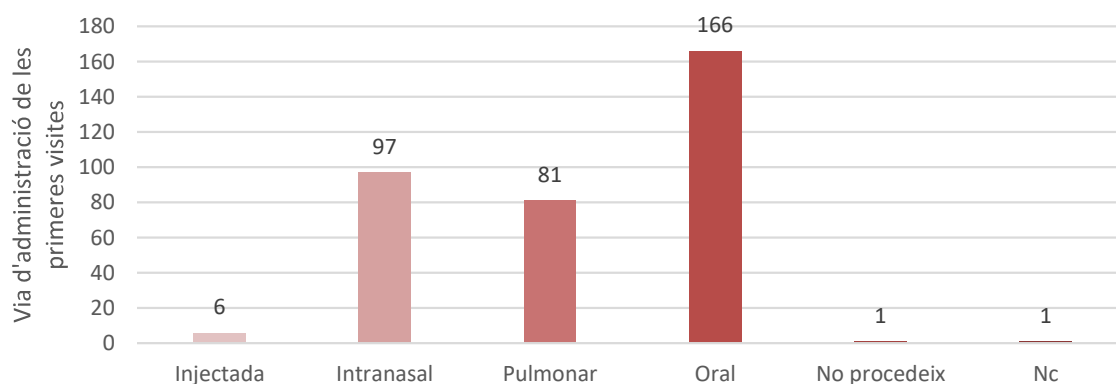

L'anàlisi de les primeres demandes d'atenció al SASM mostra que l'alcohol és la substància que genera un major nombre de primeres visites, seguida de la cocaïna, mentre que la resta de substàncies tenen un pes menor com a motiu principal d'accés, tot i que sovint formen part de situacions de policonsum. Aquest patró evidencia el pes central de les substàncies legals i socialment normalitzades en la demanda assistencial i posa de relleu la persistència de consums problemàtics associats a substàncies estimulants.

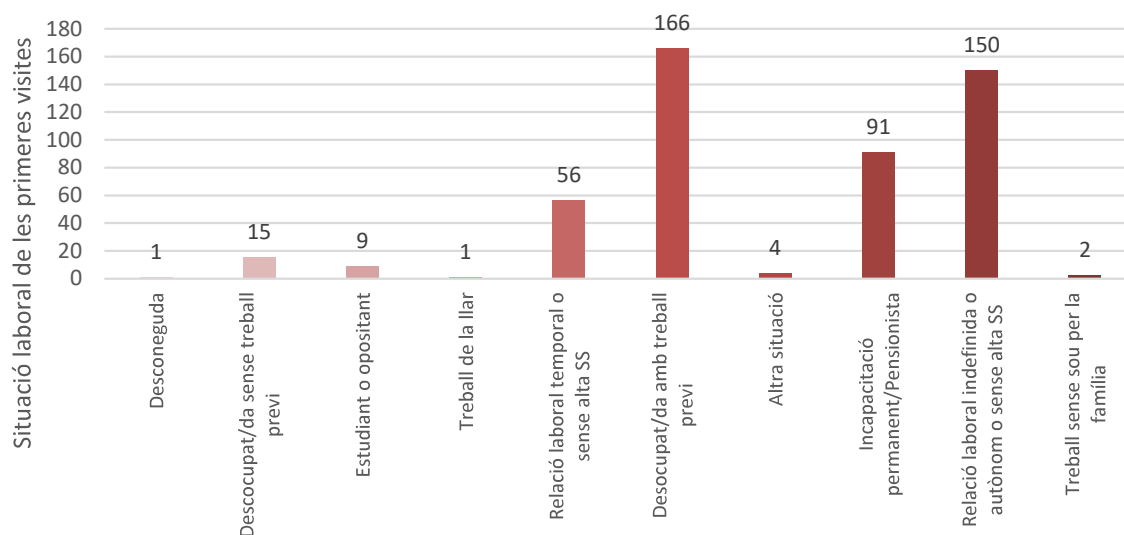
Figura 33. Distribució de les primeres demandes per franja d'edat i gènere, l'any 2025.

Tanmateix, les dades revelen que el tipus de substància que motiva l'accés al servei varia de manera significativa segons la franja d'edat. En la població jove predomina el consum de cànnabis, mentre que en els adults joves és més freqüent el consum de cocaïna, sovint associat a situacions de policonsum. En la població d'edat mitjana i gran, destaca clarament el consum d'alcohol. Aquest patró evidencia la necessitat d'adoptar un abordatge diferenciat per franges d'edat, que inclogui la prevenció selectiva i la detecció precoç en la població jove, intervencions específiques en adults joves amb consum de cocaïna i policonsum, i un enfocament prioritari del consum d'alcohol en adults i persones grans, coordinat amb l'atenció primària i els serveis socials. En aquest sentit, les primeres visites han estat d'un 76% per part d'homes i d'un 24% per part de les dones.

Figura 34. Distribució de les primeres demandes segons via d'administració, l'any 2025

D'altra banda, la via oral és la via d'administració de substàncies més habitual, seguida de la intranasal i la via pulmonar, mentre que la via injectada presenta una prevalença molt reduïda. Aquest patró reforça la necessitat d'adoptar un enfocament integral i diversificat, que inclogui estratègies de prevenció i detecció precoç en consums sovint normalitzats, especialment l'alcohol; programes de reducció de danys adaptats a les vies intranasals i pulmonars; i el manteniment de dispositius específics de reducció de riscos per a consums injectats. Aquest conjunt d'accions justifica la prioritització d'intervencions municipals orientades a la prevenció, detecció precoç i tractament del consum d'alcohol, així com el manteniment d'intervencions específiques per al consum de cocaïna.

Figura 35. Distribució de les primeres visites segons situació laboral, l'any 2025

Les dades de les primeres visites al Servei d'Addiccions i Salut Mental de Reus (SASM) mostren que el 37% de les persones ateses es troben en situació de desocupació (34% han treballat anteriorment i 3% no han treballat mai), mentre que un 11% tenen una relació laboral temporal i un 18% es troben en situació d'incapacitat permanent o jubilació. Aquestes dades evidencien una presència significativa de situacions de vulnerabilitat sociolaboral entre la població atesa. Per donar resposta a aquesta realitat, el servei promou processos de reinserció social i laboral mitjançant orientació sociolaboral, acompanyament educatiu i coordinació amb recursos d'inserció laboral i formativa del territori, així com el treball en xarxa amb entitats especialitzades.

A més de l'atenció ambulatoria, el SASM desenvolupa programes d'educació per a la salut i reducció de riscos i danys adreçats a persones usuàries en actiu, amb l'objectiu de minimitzar els riscos associats al consum i afavorir la detecció precoç. Aquests programes inclouen tallers d'educació per a la salut, intervencions educatives individuals i grupals, dispensació de material de reducció de riscos, prevenció de sobredosis i infeccions, vacunacions i coordinació amb la unitat de VIH i malalties infeccioses. El servei també ofereix informació i assessorament especialitzat a persones usuàries, famílies i professionals dels àmbits sanitari, social i educatiu, així com a estudiants i ciutadania en

general. Paral·lelament, impulsa accions de salut comunitària, que inclouen la coordinació amb la xarxa de serveis del territori, activitats formatives per a professionals, participació en projectes de recerca i la recollida i anàlisi de dades per a la millora contínua de les intervencions.

Resultats:

- Increment de l'activitat assistencial del SASM entre 2024 i 2025, amb 20.492 activitats i 16.579 visites el 2025.
- Augment de primeres visites (+13%) i visites successives (+20%) i reducció del temps d'espera per a la primera visita (de 49 a 43 dies).
- L'alcohol és la principal substància que motiva la demanda, seguida de la cocaïna i situacions de policonsum.
- Predomini d'homes en l'accés al servei (76%) i elevada presència de situacions de vulnerabilitat sociolaboral (37% en atur).

Fortaleses:

- Servei especialitzat de referència amb model d'atenció integral en addiccions i salut mental.
- Coordinació consolidada amb la xarxa sanitària, social i comunitària del territori.
- Desenvolupament de programes de reducció de riscos, educació per a la salut i prevenció d'infeccions.
- Impuls d'accions de salut comunitària, formació de professionals i participació en recerca.

Reptes i necessitats:

- Increment de la demanda assistencial que pot requerir reforçar recursos i capacitat d'atenció.
- Necessitat de reforçar la prevenció i detecció precoç del consum d'alcohol.
- Desenvolupar intervencions diferenciades segons edat, especialment en joves i adults joves amb policonsum.
- Reduir les desigualtats de gènere en l'accés al tractament.
- Reforçar les accions d'inclusió social i laboral davant l'elevada vulnerabilitat sociolaboral de les persones ateses.

EIX III: Governança, participació, comunicació i avaluació

3.3.1 Comunicació i recerca

El desenvolupament d'estratègies de comunicació i recerca vinculades als objectius del programa constitueix una línia de treball d'interès, amb potencial de creixement i consolidació en el futur.

La comunicació i la recerca constitueixen elements transversals per al desenvolupament i la consolidació de les polítiques municipals en l'àmbit de les drogues i les addiccions. Disposar d'informació actualitzada, accessible i contrastada és fonamental per millorar la capacitat de prevenció, adaptar les intervencions a les noves realitats i facilitar la presa de decisions basada en l'evidència.

En aquest sentit, es considera necessari continuar avançant en la generació, recopilació i sistematització de coneixement sobre els consums de drogues i altres conductes addictives, així com sobre els factors de risc i de protecció presents en els diferents grups de població i contextos socials. L'anàlisi de les tendències i dels canvis en els patrons de consum ha de permetre anticipar noves necessitats i orientar les polítiques municipals de manera més àgil i adequada.

Aquesta línia de treball ha d'incloure també la millora dels mecanismes de recollida i anàlisi de dades, el seguiment dels indicadors relacionats amb els objectius del Pla i la sistematització dels resultats de les actuacions desenvolupades. El coneixement generat ha de contribuir a avaluar l'impacte de les polítiques implementades i a identificar aquelles intervencions que ofereixen millors resultats.

Paral·lelament, la comunicació ha de tenir un paper rellevant en la sensibilització i la prevenció. Cal continuar desenvolupant estratègies de comunicació adaptades als diferents perfils de població, especialment adolescents i joves, famílies i col·lectius en situació de vulnerabilitat, utilitzant canals i formats accessibles i adequats a les seves necessitats.

Així mateix, es considera important reforçar la difusió dels recursos disponibles, dels serveis d'orientació i assessorament i de les actuacions preventives i de reducció de riscos existents

al municipi. Una comunicació clara i coordinada pot facilitar l'accés de la ciutadania als recursos i contribuir a reduir les barreres d'accés a la informació i a l'atenció.

En aquest marc, es proposa avançar cap a una comunicació més coordinada entre els diferents agents implicats, potenciant la transmissió de missatges coherents i basats en evidències. Aquesta coordinació ha de permetre aprofitar els diferents canals i espais de comunicació existents i arribar de manera més efectiva als diferents sectors de la població.

Aquesta línia estratègica es planteja, per tant, com una oportunitat per reforçar la capacitat del municipi per conèixer i interpretar les noves realitats relacionades amb les drogues i les addiccions, comunicar de manera efectiva i orientar les actuacions del Pla d'acord amb les necessitats detectades i l'evidència disponible.

3.3.2 Agents del Territori

Les persones agents del territori identifiquen el consum d'alcohol i de cànnabis com les principals preocupacions en relació amb els consums de drogues i les conductes addictives al municipi. L'alcohol és la substància esmentada amb més freqüència, amb 32 respostes (78%), seguida del cànnabis, amb 28 (68%), fet que evidencia l'elevada percepció d'impacte social i sanitari associada a aquests consums. En un segon nivell de preocupació apareixen la cocaïna, mencionada en 20 respostes (49%), i les drogues sintètiques, en 18 (44%). En menor proporció, també s'identifiquen com a problemàtiques rellevants els psicofàrmacs sense prescripció mèdica (14; 34%), els jocs i apostes (11; 27%) i les conductes relacionades amb les pantalles i els videojocs (9; 22%), així com altres situacions vinculades a les addiccions (5; 12%). Aquestes percepcions són coherents amb els resultats observats en els diferents indicadors analitzats i reforcen la necessitat de continuar impulsant actuacions preventives, comunitàries i de reducció de riscos adaptades a les realitats i necessitats detectades al municipi.

Figura 36. Distribució dels consums i conductes addictives identificades com a més preocupants al municipi per part de les persones agents del territori.

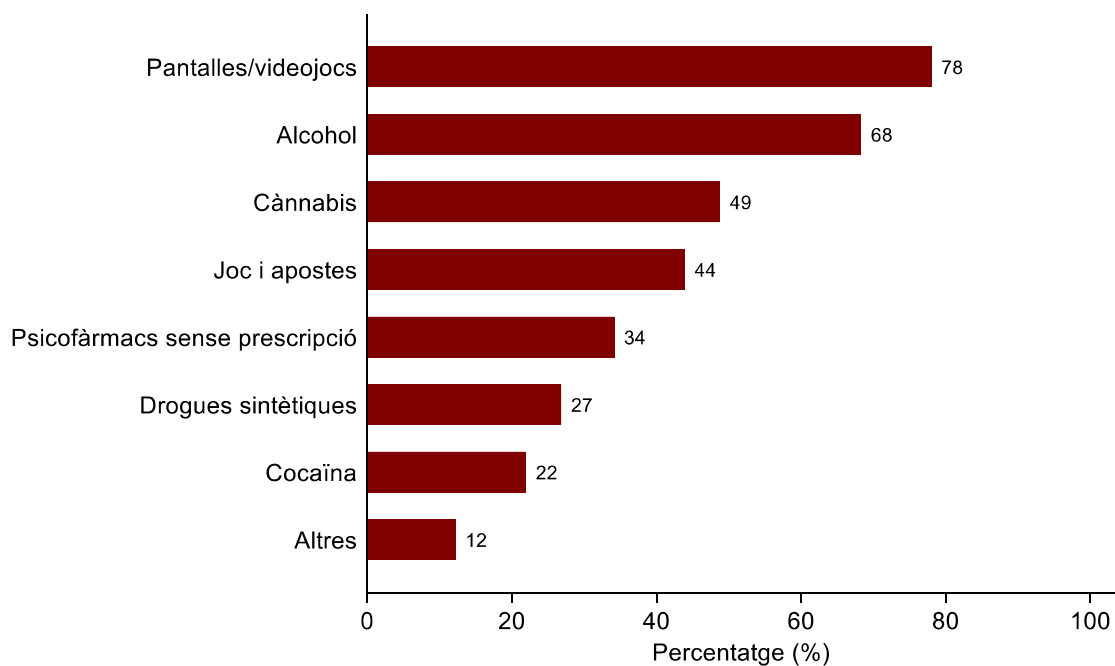

Figura 37. Accions i iniciatives del Pla Municipal sobre Drogues 2021-2025, segons l'Eix de prevenció, amb les quals s'ha tingut contacte o participació.

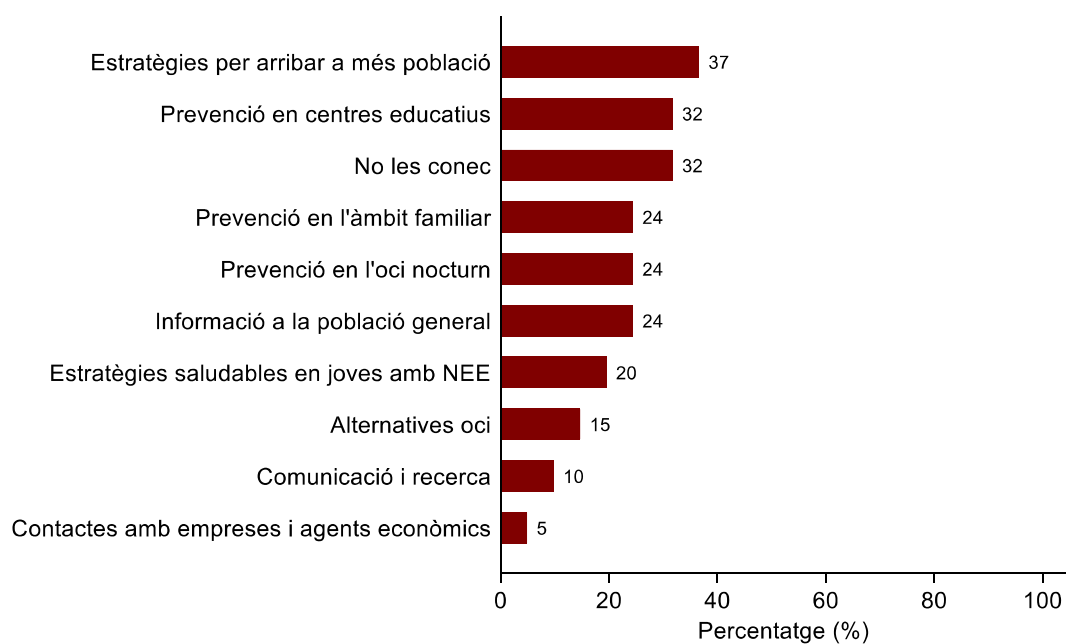

Figura 38. Accions i iniciatives del Pla Municipal sobre Drogues 2021-2025, segons l'Eix assistencial i d'inclusió social, amb les quals s'ha tingut contacte o participació..

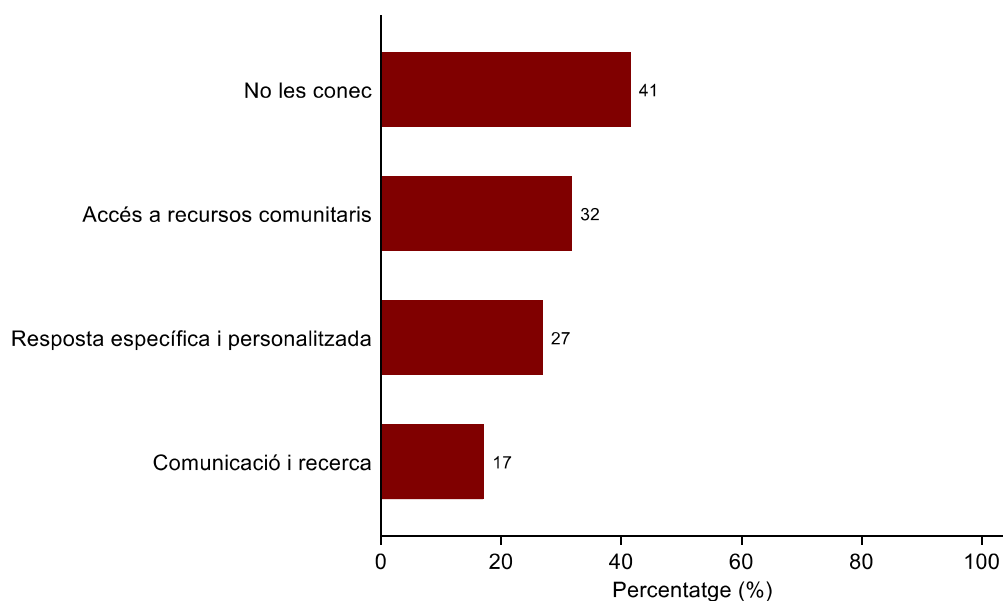

Figura 39. Accions i iniciatives del Pla Municipal sobre Drogues 2021-2025, segons l'Eix de reducció de danys i de riscos, amb les quals s'ha tingut contacte o participació.

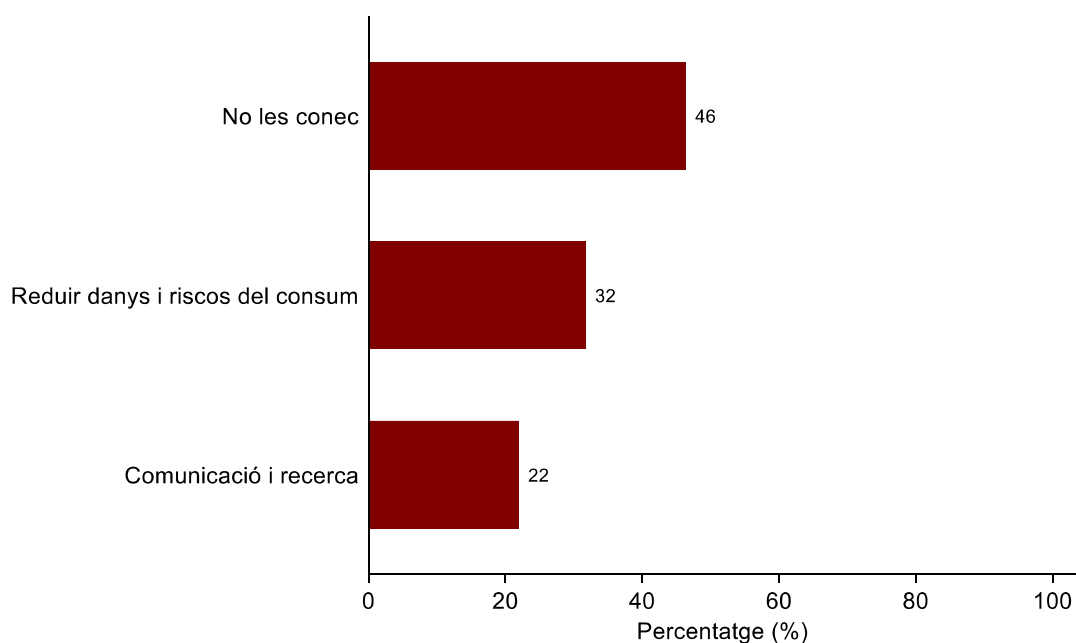

Figura 34. Percepció sobre si els serveis del municipi disposen d'eines suficients per a la detecció precoç de situacions de consum problemàtic.

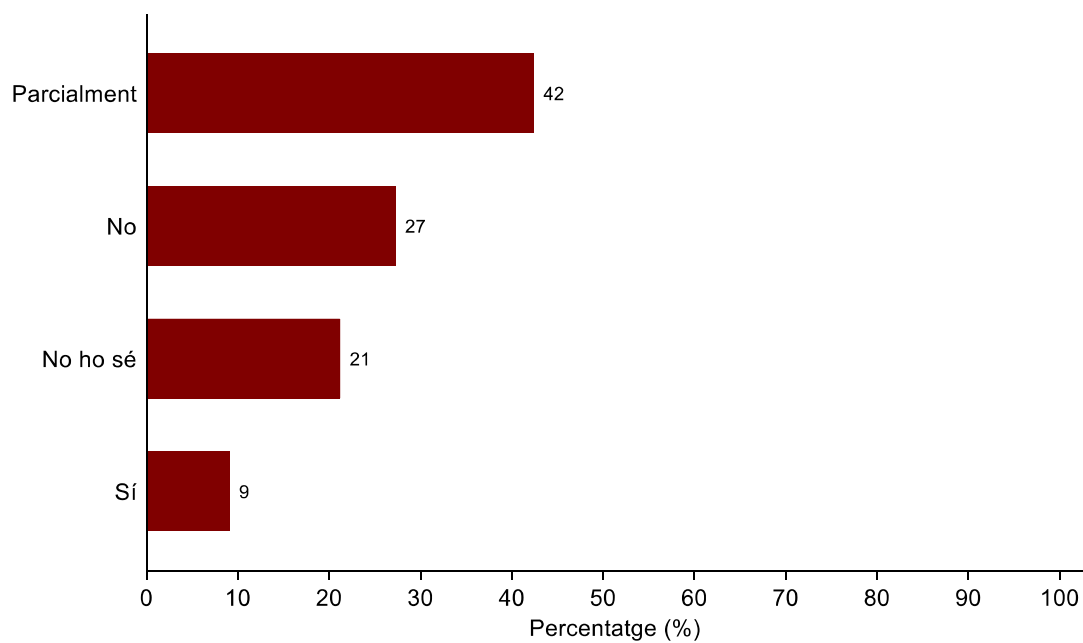

Figura 40. Coneixement sobre a quin recurs o servei derivar en cas de detecció de situacions relacionades amb el consum de drogues o addiccions.

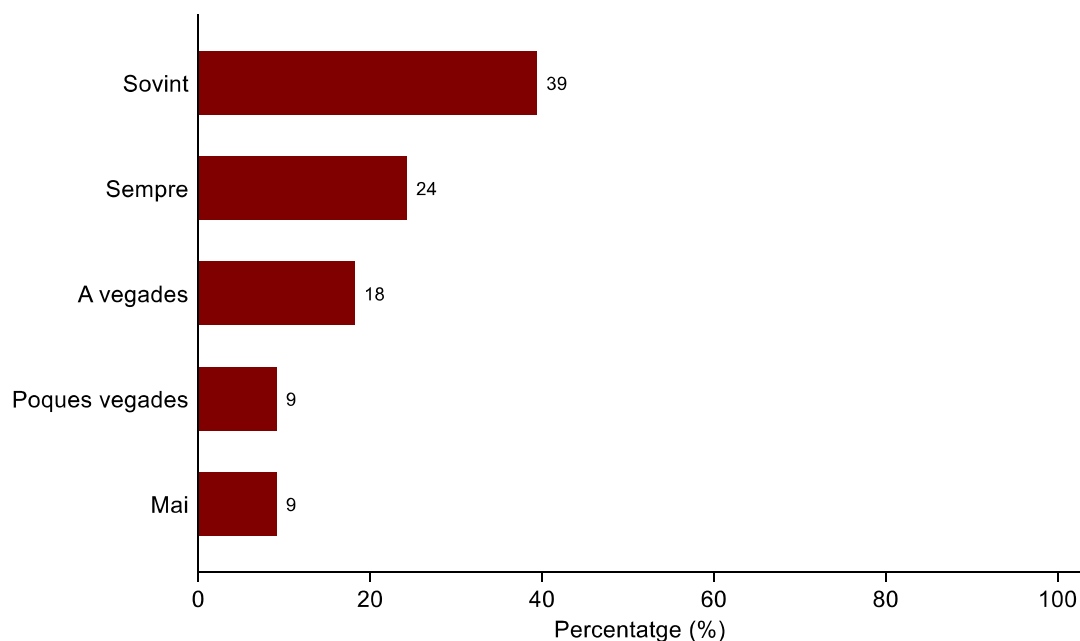

Figura 41. Recursos o suports que es consideren necessaris per millorar la intervenció dels professionals

IV. Avaluació Pla 2021-25

L'avaluació del Pla Municipal sobre Drogues de Reus 2021–2025 s'ha desenvolupat d'acord amb una metodologia estructurada, alineada amb el disseny estratègic del propi pla. En concret, l'anàlisi s'ha articulada a partir dels tres eixos d'actuació que en configuren l'estructura i dels 14 objectius generals que n'han guiat el desplegament. Alhora, s'ha dut a terme prenent com a referència els nous eixos estratègics del futur Pla Municipal sobre Drogues, amb la finalitat d'identificar els àmbits en què s'han assolit avenços i aquells que requereixen una revisió o una atenció més específica. D'aquesta manera, l'avaluació esdevé una eina útil per orientar la definició de prioritats i les actuacions del nou pla, tot garantint la coherència entre el diagnòstic, els objectius estratègics i els eixos d'intervenció.

Aquest plantejament proporciona una visió ordenada i sistemàtica del grau d'implementació de les accions i dels resultats assolits al llarg del període de vigència. L'apartat d'avaluació s'organitza en tres subapartats, corresponents a cadascun dels eixos d'actuació. Aquesta estructura respon a la voluntat de facilitar una lectura clara i operativa dels resultats, alhora que permet identificar de manera específica els avenços i els aspectes susceptibles de millora en cada àmbit d'intervenció.

Per a cada eix, l'anàlisi es presenta en dues parts complementàries. En primer lloc, s'inclou una valoració qualitativa dels objectius plantejats i de les principals actuacions desenvolupades. Aquesta valoració permet analitzar el nivell d'execució de les mesures, la seva adequació als objectius previstos i la seva contribució a donar resposta a les necessitats detectades al municipi. Així mateix, es destaquen els principals resultats obtinguts, així com aquells factors que han facilitat o condicionat el desplegament de les accions. En segon lloc, s'incorpora una taula resum que recull el conjunt dels objectius del pla i en presenta una valoració del grau d'assoliment per a cadascun dels anys de vigència. Aquesta informació ofereix una lectura sintètica i comparativa dels resultats, facilitant la identificació de tendències, diferències en el nivell d'execució i àmbits amb un major o menor grau de desenvolupament.

En conjunt, aquesta avaluació proporciona una visió clara i útil del grau de desplegament del pla, identificant tant els principals avenços com els àmbits de millora. Això permet

disposar d'elements objectius per a la presa de decisions i l'ajustament de les línies estratègiques, amb l'objectiu de reforçar l'eficàcia de les polítiques municipals en matèria de drogues i orientar l'elaboració del futur Pla Municipal sobre Drogues de la ciutat de Reus.

Avaluació EIX I: Prevenció i Promoció de la Salut

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador de mesura	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
1. Informar a la població general sobre drogues i les accions que es desenvolupin								
1.1 Mantenir l'espai d'assessorament sobre drogues a menors, joves i famílies	Nombre de persones ateses	39	28	25	22	48	162	●
	Total derivacions	39	28	25	25	48	165	
1.2 Informar, orientar i assessorar població general	Accions de comunicació realitzades	6	3	2	4	20	35	●
2. Afavorir estratègies que arribin al màxim de població possible i diferents col·lectius especialment menors i en situació de risc per tal d'evitar o disminuir el seu consum de drogues								
2.1 Arribar als diferents escenaris de consum, a través de canals informals, per apropar-los als canals formals	Quantitat de programes	7	10	11	13	18	59	●
2.2 Promoure actituds i comportaments d'estils de vida saludables	Programes desenvolupats	2	2	3	5	10	22	●
	Total desglossament per programes	2	2	3	4	19	30	
	Total actuacions desenvolupades	93	78	126	109	125	531	
2.3 Fomentar la participació i la formació d'altres agents d'acció educativa i monitoratge en projectes d'intervenció comunitària i en estratègies preventives per a desenvolupar en les seves activitats (esportives, culturals...)	Nombre d'actuacions realitzades	7	10	10	6	2		●

● Objectiu assolit ● Objectiu en procés ● Objectiu no assolit

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador de mesura	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
3. Impulsar en els centres educatius programes de prevenció en els diferents cicles i itineraris formatius								
3.01 Fomentar la prevenció tant inespecífica (promoció de factors protectors generals) com específica (tractar directament el tema o el problema de les drogues) a la població escolar de secundària i primària	Programes en funcionament	1.593 alumnes			1.530 alumnes	80 docents	3.203	●
	Centres educatius participants	13			14	15	42	
3.02 Establir activitats i propostes d'intervenció lligades al PAT	Nombre d'activitats realitzades	No s'han desenvolupat activitats específiques vinculades al Pla d'Acció Tutorial, atès que durant aquest període es van prioritzar altres línies d'intervenció preventiva en l'àmbit educatiu.						●
	Nombre de receptors							
	Satisfacció dels usuaris							
3.03 Potenciar l'educació en relació a l'entorn socio-afectiu dels joves (emocions, autoconeixement, valors i autoestima) com a eines bàsiques de l'educació per a la salut	Nombre d'activitats de promoció de la salut socioafectiva	No s'ha desplegat durant el període avaluat degut a que s'han prioritzat altres accions.						●
3.04. Mantenir o augmentar el nombre d'activitats preventives en els centres escolars	Nombre d'activitats realitzades	83	84	76	87	25	355	●
3.1 Recolzar als docents en la seva formació en educació per a la salut								
3.1.1 Conèixer les opinions, percepcions, experiències en tasques preventives dels docents	Sessions / Material							
3.1.2 Establir amb els docents estratègies d'intervenció preventiva	Propostes / Accions							
3.1.3 Recolzar als docents en la seva formació en educació per a la salut	Nombre d'activitats formatives realitzades	2	10	1	15	4	31	●
3.2 Col·laborar amb l'àmbit universitari per implementar i realitzar accions conjuntes de projecció en el municipi.								
3.2.1 Potenciar la formació i informació a alumnes de Grau d'Educació Social i Pedagogia de la universitat	Accions realitzades	7	10	13	13	10	53	●
	Nombre de participants	45	42	48	48	61	244	
	Grau de satisfacció	82%	98%	89%	86%	-		
3.2.2 Mantenir la línia de col·laboració establerta amb l'ApS (Aprenentatge i Servei) de la URV	Activitats realitzades	56	22	42	49	55		●
	Grau de satisfacció dels participants	69%	80%	90%	95%	-		
3.2.3 Establir noves sinergies de col·laboració amb la URV	Programes desenvolupats en conjunt	No s'han desenvolupat nous programes durant el període avaluat. Aquesta línia de treball es planteja com un àmbit de desenvolupament i consolidació per als propers exerci-						●
4. Millorar i fomentar estratègies saludables relacionades amb la salut i responsabilitat davant el consum de drogues en els joves amb necessitats educatives especials								
4.1 Realitzar accions preventives dirigides a joves amb necessitats especials	Nombre de sessions realitzades	Mitjana anual: 5 sessions per any					25	●
	Satisfacció amb el recurs	Més del 85% de valoracions positives del professorat i alumnat.						

● Objectiu assolit ● Objectiu en procés ● Objectiu no assolit

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador de mesura	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
5. Millorar i fomentar estratègies de prevenció del consum de drogues en l'àmbit familiar								
5.1 Coordinar amb les AMPE i altres serveis municipals, el desenvolupament de noves estratègies per arribar a les famílies amb temes de prevenció	Nombre de sessions formatives, reunions i trobades	Tallers en col·laboració amb SOAF i Joven-tut (5); Tallers vinculats a Salut, centrats en drogues i joves (3); Tallers específics sobre Tecnologia de la Relació i Comuni-cació (2)					10	●
	Nombre de mares i pares parti-cipants	Pares i mares en sessions en línia (60); Participants en sessions presencials (30); Participants en la sessió especialitzada so-bre TRIC amb experts (70)					360	
	Grau de satis-facció	La valoració de les famílies ha estat molt positiva						
5.2 Oferir un espai d'atenció i assessorament per a famílies	Nombre de famílies ateses	12	23	19	14	30	98	●
	Nombre de visi-tes ateses	48	55	38	44	98	283	
5.3 Establir estratègies coordinant la comunitat edu-cativa (alumnes, famílies, entorn)	Nombre d'estra-tègies	Participació en el Consell Escolar i Col·laboració amb el Pla Educatiu d'Entorn						
8. Promoure el compromís i la participació de diferents sectors, que formen part de l'àmbit laboral								
8.1 Iniciar contactes i recollir necessitats o expectati-ves de col·laboració amb diferents, empreses, cam-bres de comerç...	Nombre d'acti-vitats, iniciati-ves, reunions o propostes realit-zades	En el període analitzat no s'han desenvolupat acci-ons relacionades amb aquest indicador, atès que no s'ha pogut consolidar una línia de treball específica de col·laboració amb el teixit empresarial.						●
9. Potenciar i dissenyar estratègies de comunicació i recerca vinculats als objectius, sempre i quan sigui possible								
	Nombre de pro-jectes i estratè-gies endegades o acabades	La pàgina EOS del Departament de Salut ha estat una eina clau de difusió. S'han desenvolupat estra-tègies de comunicació en coordinació amb el Depar-tament de Comunicació, especialment per al pro-jecte REUScohort i activitats vinculades a dies mun-dials (sense alcohol, sense tabac).						●

● Objectiu assolit ● Objectiu en procés ● Objectiu no assolit

Avaluació EIX II: Prevenció selectiva, indicada i reducció de danys i riscos

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador de mesura	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
6. Millorar i fomentar estratègies saludables relacionades amb la salut i responsabilitat davant el consum de drogues en l'oci nocturn								
6.1 Prevenir situacions de risc i disminuir els riscos associats al consum de substàncies en context de festa i altres	Intervencions realitzades en espais de festa	3	3	3	4	4		●
	Nombre de participants	1,3	1,35	1,8	1,9	2,5		
	Recull d'assessoraments i/o accions	180	179	190	280	172		
6.2 Difondre alternatives al consum de begudes alcohòliques i altres drogues	Nombre d'activitats informades	Les activitats han inclòs formacions, campanyes visuals, participació en fires i treball conjunt amb entitats i serveis de salut.						●
6.3 Potenciar la participació de la indústria de l'oci com agent de prevenció	Activitats realitzades amb bars i espais musicals	Tot i la voluntat de col·laborar, no s'han assolit resultats sòlids.						●
6.4 Actualitzar coneixements sobre noves substàncies utilitzades en el temps de lleure, els seus efectes i riscos	Informe de coneixements actualitzats	Augment de noves substàncies psicoactives (2C-B, NBOMe, nous psicodèlics).						●
7. Promoure alternatives de lleure a l'oci nocturn								
7.1 Oferir alternatives a l'oci nocturn a menors i joves	Nombre d'alternatives generades	93	78	94	93	116		●
	Nombre de participants	826	2,886	2	1,991	2,206		
7.2 Fomentar accions de formació a monitors/es de temps de lleure juvenils com a agents preventius de drogodependències	Nombre de monitors/es formats	125 monitors/es formats (resultats acumulats 2021-2025)						
	Nombre de monitors/es participants	170 monitors/es participants en formacions (resultats acumulats 2021-2025)						
7.3 Implicar el teixit social en promoure hàbits saludables i conductes respectuoses en espais d'oci (evitar conductes sexistes, homòfobes...)	Reunions, creació d'un grup de treball	9 reunions anuals de mitjana amb departaments, entitats i monitors.						
7.4 Facilitar i augmentar la incorporació al lleure de persones en situació d'exclusió social	Nombre de joves derivats per Serveis Socials	Mitjana de 30 joves derivats cada any per Serveis Socials.						●
7.5 Augmentar activitats conjuntes amb els tècnics de joventut que responguin als interessos dels joves	Nombre i contingut de les activitats	Tallers col·laboratius, activitats creatives, esportives i sortides; increment del 25% en activitats conjuntes						●

● Objectiu assolit ● Objectiu en procés ● Objectiu no assolit

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
10. Donar resposta a demandes de forma específica i personalitzada, elaborant conjuntament el Pla d'actuació, tant pel que fa a l'assistència com a les intervencions comunitàries								
10.1 Proporcionar, informació, orientació i assessorament en els àmbits socials, familiar, inserció laboral, econòmic, judicial, formatiu i del lleure, per a professionals (salut, àmbit social...), estudiants i per a la ciutadania en general	Monitorització de l'activitat (memòria anual)	Es realitza mitjançant atenció directa, intervenció social i educativa, coordinació amb recursos comunitaris i activitats formatives					●	
10.2 Proporcionar atenció ambulatoria a les persones que fan demanda de tractament: Valoració integral de la persona i la seva problemàtica (biopsicosocial). Tractament mèdic i farmacològic, infermeria, tractament psicoterapèutic (Individual, de parella, familiar i grupal) i psiquiàtric, treball social i educació social	Monitorització de l'activitat (memòria anual)	L'atenció inclou valoració integral de la persona i del seu context, tractament mèdic, farmacològic i psiquiàtric, atenció infermera, tractament psicoterapèutic (individual, de parella, familiar i grupal) i intervenció de treball social i educació social.					●	
10.3 Oferir programes d'educació per la salut per a usuaris en actiu (Tallers d'educació per a la salut, entrega de material de reducció de riscos i danys relacionats amb el consum de drogues, fomentant la detecció i intervenció precoç	Monitorització de l'activitat (memòria anual)	Aquests programes inclouen tallers d'educació per la salut, educació sanitària individual i grupal, dispensació de material de reducció de riscos, prevenció de sobredosis i infeccions, vacunacions i tractament de l'hepatitis, coordinació amb la unitat de VIH i malalties infeccioses i promoció d'hàbits saludables.					●	
10.4 Realitzar accions de salut comunitària de suport, formació, informació i coordinació de xarxes	Monitorització de l'activitat (memòria anual)	Aquestes accions inclouen: coordinació amb serveis sanitaris, socials i comunitaris, participació en plans comunitaris i espais de treball en xarxa, activitats formatives i jornades adreçades a professionals, i un intercanvi de coneixement a partir de casos pràctics i experiència clínica.					●	
11. Facilitar l'accés a recursos comunitaris que incentivin la incorporació social a persones amb problemes associats a les addiccions								
11.1 Facilitar recursos comunitaris d'atenció i acollida per a persones amb problemes d'addiccions	Moviment en els recursos	El servei ofereix orientació, acompanyament i coordinació per facilitar l'accés als recursos comunitaris d'atenció i acollida, especialment en contextos de vulnerabilitat social, a través de la intervenció de la treballadors social i de l'equip d'educadors socials.					●	
11.2 Reinserció social i laboral de les persones amb problemes de consum de drogues dirigida a la inclusió social	Monitorització de l'activitat (memòria anual)	El SASM promou la reinserció social i laboral mitjançant l'orientació sociolaboral, els acompanyaments educatius, la coordinació amb recursos d'inserció laboral i formativa, i el treball en xarxa amb entitats especialitzades del territori.					●	
12. Potenciar i dissenyar estratègies de comunicació i recerca vinculats als objectius, sempre i quan sigui possible								
	Nombre de projectes i estratègies endegades o acabades	Aquestes accions inclouen activitats de comunicació amb la xarxa comunitària i institucional, la formació d'estudiants de diverses universitats i especialitats, l'organització de jornades i espais formatius per a professionals, la participació en projectes de recerca i innovació vinculats a l'activitat assistencial, i la recollida i anàlisi de dades com a base per a la millora contínua					●	

● Objectiu assolit ● Objectiu en procés ● Objectiu no assolit

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador de mesura	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
13. Reduir els danys i riscos derivats del consum esporàdic i /o continuat de drogues, afavorint un consum responsable								
13.1 Proposar intervencions i estratègies socio-educatives sobre com reduir els danys i riscos derivats del consum de substàncies	Oferta d'activitats/tallers, sessions	Intervencions individuals coordinades entre infermeria, educadores socials i terapeutes referents. Inclouen informació sobre consum segur, prevenció de riscos, promoció d'hàbits saludables, adherència al tractament i suport en la presa de decisions. Abordatge personalitzat amb seguiment continuat segons necessitats clíniques i socials.						
	Nombre de persones receptores de l'oferta							
13.2 Facilitar material estèril d'injecció i altres vies de consum (inhalat, fumats...) per tal de disminuir els riscos i problemes associats al consum endovenós	PIX – Programa Intercanvi Xeringues (X.Dist, Farmàcies)	4.425; 17	3.925; 18	2.125; 17	3.275; 15	(-)		
	DIPI – ARSU (X.Dist, X.Rec)	3.774; 2.095	1.309; 1.304	264; 47	(-)	(-)		
	CONSEUR – Contenidors	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)		
13.3 Potenciar el treball coordinat i participat dels diferents agents socials i sanitaris que participen en l'eix de reducció de danys i riscos	Nombre de reunions, activitats conjuntes i avaluació del seu contingut							

 Objectiu assolit
  Objectiu en procés
  Objectiu no assolit

Avaluació EIX III: Governança, participació, comunicació i avaluació

OBJECTIUS	Grau de consecució i valoració dels objectius							
	Indicador de mesura	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL	
14. Potenciar i dissenyar estratègies de comunicació i recerca vinculats als objectius, sempre i quan sigui possible								
	Nombre de projectes i estratègies endegades o acabades							●

V. Pla d'acció 2026-32

Objectius estratègics del Pla 2026-2032

El Pla Municipal sobre Drogues de Reus 2026-2032 representa una nova etapa en les polítiques locals de prevenció i abordatge dels consums i les addiccions. La seva definició parteix dels resultats de l'avaluació del Pla Municipal sobre Drogues 2021-2025 i de la diagnosi de situació realitzada durant el procés d'elaboració, que ha permès identificar tant els avenços assolits com els nous reptes i necessitats emergents del municipi. L'avaluació del pla anterior ha posat de manifest la consolidació de nombroses actuacions preventives i de reducció de riscos, així com la importància de mantenir i reforçar el treball en xarxa desenvolupat durant els darrers anys. Al mateix temps, la diagnosi ha evidenciat l'aparició de noves realitats relacionades amb els consums, els canvis en els patrons de consum entre la població jove, l'increment de la rellevància de les addiccions comportamentals i la necessitat d'enfortir les estratègies de coordinació i participació comunitària.

Com a resultat d'aquest procés d'anàlisi i reflexió, el nou Pla s'estructura en tres eixos estratègics que constitueixen la principal novetat respecte als plantejaments anteriors. Aquesta estructura permet ordenar les actuacions d'acord amb una visió més integral, transversal i adaptada a les necessitats actuals de la ciutat.

- **El primer eix, Prevenció i promoció de la salut**, agrupa les actuacions orientades a incrementar els factors de protecció i les competències preventives de la població. Aquest eix reforça el treball desenvolupat en centres educatius, amb adolescents i joves, famílies, universitat i comunitat, incorporant també nous àmbits d'intervenció vinculats a les tecnologies digitals, les addiccions comportamentals i les noves formes de consum.
- **El segon eix, Prevenció selectiva, indicada i reducció de danys i riscos**, posa l'accent en aquelles persones i col·lectius que presenten una major vulnerabilitat o que ja mantenen consums de substàncies. Aquest eix amplia i consolida les actuacions de

reducció de riscos en espais d'oci, els programes d'atenció a persones consumidores i les intervencions específiques davant noves realitats com els consums sexualitzats.

- **El tercer eix, Governança, participació, comunicació i avaluació**, constitueix una altra de les grans apostes del nou Pla. Més enllà de les actuacions directes sobre els consums, es reforcen els mecanismes de coordinació institucional, la participació dels agents del territori, la comunicació amb la ciutadania i els sistemes de seguiment i avaluació. L'objectiu és garantir una implementació més eficaç, transparent i basada en l'evidència, capaç d'adaptar-se als canvis socials i a les necessitats emergents de la població.

Aquesta nova estructura respon a la voluntat de consolidar les actuacions que han demostrat la seva efectivitat, incorporar nous àmbits de treball identificats durant la diagnosi i reforçar la capacitat del municipi per donar una resposta coordinada, comunitària i orientada a la promoció de la salut i el benestar de la ciutadania..

Objectius EIX I: Prevenció i Promoció de la Salut

Objectiu 1.1. Incrementar els factors de protecció i les competències preventives de la població adolescent escolaritzada i del professorat

Justificació

La diagnosi confirma que, tot i la disminució observada en el consum de tabac, alcohol i cànnabis en els darrers anys, l'alcohol continua sent la substància més consumida entre els adolescents i persisteixen conductes de risc associades. Paral·lelament, emergeixen noves problemàtiques com el vapeig, les TRIC i les addiccions comportamentals. L'avaluació del Pla 2021-2025 evidencia la consolidació dels programes preventius als centres educatius i la necessitat d'actualitzar-los, reforçar la formació del professorat i disposar d'eines comunes per a la detecció precoç i la intervenció.

Objectiu 1.2. Incrementar els factors de protecció i les competències preventives de la població adolescent i jove

Justificació

Els resultats de la diagnosi mostren que bona part dels consums de risc es produeixen en contextos d'oci i socialització, especialment relacionats amb el consum intensiu d'alcohol. L'avaluació del Pla anterior posa de manifest la bona acceptació de les actuacions comunitàries desenvolupades en aquests espais i recomana consolidar-les, reforçant la informació, la participació juvenil i la incorporació de l'evidència generada pel projecte REUScohort.

Objectiu 1.3. Incrementar les competències preventives de la població universitària

Justificació

La població universitària constitueix una etapa clau per consolidar hàbits saludables i prevenir conductes de risc. L'avaluació del Pla destaca els bons resultats de les col·laboracions establertes amb la Universitat Rovira i Virgili, especialment a través dels projectes d'Aprenentatge Servei, fet que justifica donar continuïtat a aquesta línia de treball.

Objectiu 1.4. Incrementar els factors de protecció de les famílies amb adolescents

Justificació

La diagnosi i la literatura científica coincideixen a identificar les famílies com un dels principals factors de protecció davant els consums durant l'adolescència. Les aportacions dels agents participants en l'elaboració del Pla també evidencien la necessitat de reforçar els espais d'acompanyament, orientació i assessorament familiar davant noves situacions de consum i addiccions.

Objectiu 1.5. Promoure la participació comunitària i la prevenció en la població adulta

Justificació

La trajectòria del Pla Municipal sobre Drogues ha consolidat un model d'intervenció comunitària basat en la promoció de la salut i el treball en xarxa. L'avaluació del període 2021-2025 evidencia que les accions comunitàries, les campanyes de sensibilització i la implicació dels diferents agents del territori contribueixen a augmentar la consciència social i a reforçar els factors de protecció de la població.

OBJECTIU	ACTUACIONS CLAU	AGENTS IMPLICATS	INDICADORS PRINCIPALS
 1.1. Adolescents escolaritzats i professorat	• Mantenir i consolidar els tallers de prevenció als instituts. • Implementar un sistema d'avaluació dels tallers de prevenció als instituts. • Incrementar la formació a docents i equips directius dels instituts. • Elaborar i implantar protocols d'actuació als centres educatius. • Desenvolupar accions de prevenció sobre TRIC i addiccions comportamentals. • Alinear les actuacions amb l'estratègia EPS de la Generalitat. • Desenvolupar accions específiques sobre vapeig i noves formes de consum.	 Salut Pública Educació Instituts ASPCAT AFA Entitats especialitzades Serveis Territorials (EAP/CRP) Equips d'Atenció Primària Inspecció Educativa	 • N° de tallers realitzats • N° d'alumnes participants • Cobertura (% d'instituts de la ciutat que hi participen) • N° de docents formats • N° de centres amb protocol implantat • N° d'accions/materials desenvolupats • Increment del coneixement associat al risc (pre/post test)
 1.2. Adolescents i joves	• Realitzar accions preventives en espais d'oci i esdeveniments festius. • Realitzar xerrades preventives abans de períodes festius. • Difondre els resultats i coneixements generats per Reus Cohort. • Participar a la Fira de Joves de Reus amb accions preventives. • Consolidar PLANET Reus. • Oferir informació i assessorament a joves.	 Salut Pública Joventut Cultura Guàrdia Urbana SOABEM Entitats de reducció de riscos Dinamitzadors juvenils Agrupacions juvenils i de festes Mitjans de comunicació EOS	 • N° d'accions preventives realitzades • N° d'interaccions/participants • N° de xerrades i assistents • N° de presentacions públiques realitzades / impactes • Visitants a l'estand / materials repartits • Joves assessorats
 1.3. Comunitat universitària	• Consolidar els projectes d'Aprenentatge Servei amb la URV. • Mantenir les activitats preventives universitàries.	 URV Ajuntament de Reus	 • N° d'estudiants participants • N° d'activitats realitzades • N° de projectes desenvolupats
 1.4. Famílies	• Potenciar els tallers per a famílies. • Oferir assessorament especialitzat sobre drogues i addiccions.	 Salut Pública SOAF AFA Servei d'Addiccions	 • N° de tallers realitzats • N° de famílies participants • N° d'assessoraments realitzats • N° de derivacions
 1.5. Comunitat i població adulta	• Organitzar accions pel Dia Mundial Sense Alcohol i Sense Tabac. • Impulsar campanyes en entorns laborals. • Establir convenis amb associacions comercials. • Participar activament a la xarxa SOABEM.	 Salut Pública Empreses Comerç Entitats Xarxa SOABEM	 • N° d'activitats organitzades • N° de convenis signats • N° d'empreses adherides • N° de reunions / participació a SOABEM

Objectius EIX II: Prevenció selectiva, indicada i reducció de danys i riscos

Objectiu 2.1. Reduir els riscos i danys associats al consum en espais d'oci

Justificació

La diagnosi mostra que els espais d'oci nocturn continuen concentrant una part important dels consums intensius d'alcohol i altres substàncies, així com conductes de risc associades, especialment la conducció sota els efectes de drogues. L'avaluació del Pla anterior posa de manifest els bons resultats dels dispositius de reducció de riscos i dels programes Nits Q, fet que justifica consolidar-los, ampliar-ne la cobertura i reforçar la coordinació amb els diferents agents implicats.

Objectiu 2.2. Reduir els danys associats al consum habitual de substàncies

Justificació

La diagnosi evidencia la presència de consums problemàtics de substàncies, amb especial incidència de l'alcohol, la cocaïna i el policonsum, així com una relació entre les conductes addictives i determinats factors de vulnerabilitat social. En aquest context, es considera necessari reforçar les actuacions de reducció de danys i facilitar l'accés a recursos de suport i atenció, especialment per a les persones que es troben en situacions de major vulnerabilitat o que queden fora dels circuits d'atenció habituals, promovent una resposta coordinada entre els diferents agents del territori.

Objectiu 2.3. Prevenir i reduir els riscos associats al chemsex i als consums sexualitzats

Justificació

La diagnosi identifica l'aparició de noves formes de consum vinculades a contextos sexuals, especialment entre determinats col·lectius, amb riscos específics per a la salut física, mental i sexual. Les aportacions dels professionals i serveis especialitzats recomanen incorporar actuacions específiques d'informació, prevenció i reducció de riscos adaptades a aquesta realitat emergent.

OBJECTIU	ACTUACIONS CLAU	AGENTS IMPLICATS	INDICADORS PRINCIPALS
 2.1. Reduir els riscos i danys associats al consum en espais d'oci	- Consolidar dispositius de reducció de riscos en espais d'oci. - Desplegar programes Nits Q en espais d'oci. - Desenvolupar accions de prevenció sobre consum i conducció. - Incrementar les accions de reducció de danys en entorns festius. - Elaborar un protocol de reducció de riscos per a espais d'oci.	 Salut Pública Cultura Joventut Entitats especialitzades en reducció de danys Guàrdia Urbana Mossos d'Esquadra Generalitat de Catalunya SEM Creu Roja Sector de l'oci nocturn	 - Hores de presència dels dispositius. - Material preventiu distribuït. - Locals adherits o acreditats amb Nits Q. - Professionals formats. - Controls preventius realitzats. - Accions de reducció de danys desenvolupades. - Protocol elaborat i validat.
 2.2. Reduir els danys associats al consum habitual de substàncies	- Millorar la coordinació amb les farmàcies adherides al Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX). - Desenvolupar actuacions dirigides a col·lectius no coberts pels recursos habituals.	 Salut Pública Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona Oficines de farmàcia Professionals de reducció de danys Educadors de carrer Serveis Socials Centre El Roser Entitats del tercer sector	 - Reunions de coordinació amb el programa PIX. - Evolució dels kits d'intercanvi de xeringues dispensats. - Estudi de necessitats elaborat. - Intervencions amb persones en situació de vulnerabilitat.
 2.3. Prevenir i reduir els riscos associats al chemsex i als consums sexualitzats	Desplegar accions informatives i preventives sobre chemsex adreçades a població diana.	 Salut Pública HUSJ CAP NEXES Professionals especialitzats en VIH/ITS Associacions LGTBI+ Joventut	 - Accions informatives i formatives realitzades. - Persones participants. - Materials específics elaborats i distribuïts. - Consultes i interaccions ateses.

Objectius EIX III: Governança, participació, comunicació i avaluació

Aquest eix té com a finalitat reforçar la governança i la coordinació del Pla, consolidar la participació i la col·laboració entre els diferents agents implicats i millorar els mecanismes de comunicació, seguiment i avaluació. Es planteja una governança compartida que faciliti la coordinació entre els diferents àmbits, la presa de decisions i la corresponsabilitat en el desenvolupament de les actuacions.

L'avaluació es considera un element transversal del Pla i una eina imprescindible per valorar la qualitat i l'eficàcia de les actuacions preventives. En aquest sentit, es proposa avançar cap a un model d'avaluació adaptat a les característiques de les actuacions, a la realitat del territori i als recursos disponibles, incorporant criteris i estàndards de qualitat que permetin fer un seguiment sistemàtic, valorar els resultats i introduir millores al llarg del període de vigència del Pla.

Objectiu 3.1. Reforçar la governança i la coordinació del Pla

Justificació

La complexitat i el caràcter transversal de les addiccions requereixen una resposta coordinada entre els diferents àmbits i agents implicats. L'avaluació del Pla 2021-2025 identifica la coordinació intersectorial com un dels principals factors d'èxit del model de Reus. Alhora, posa de manifest la necessitat de reforçar i estructurar mecanismes més estables de seguiment, coordinació i presa de decisions compartides.

En aquest sentit, es considera necessari consolidar una estructura de governança que faciliti la coordinació entre els agents implicats, defineixi responsabilitats i permeti fer un seguiment continuat del desenvolupament del Pla. Aquesta

estructura ha de contribuir a garantir la continuïtat i sostenibilitat de les actuacions, facilitar l'adaptació de les intervencions a les necessitats detectades i reforçar la coherència de les polítiques preventives.

Objectiu 3.2. Impulsar la participació i la col·laboració institucional

Justificació

La prevenció de les addiccions requereix la implicació i la col·laboració dels diferents agents que intervenen en els àmbits educatiu, sanitari, social, seguretat i comunitari. La diagnosi i l'experiència desenvolupada durant els darrers anys posen de manifest el valor afegit del treball col·laboratiu amb institucions, centres educatius, entitats socials, recursos comunitaris i altres agents del territori.

Enfortir aquestes aliances permet compartir coneixement, incorporar diferents perspectives i afavorir una resposta més coordinada i ajustada a les necessitats de la població. Per aquest motiu, es considera necessari consolidar espais de participació i col·laboració que facilitin la implicació activa dels agents en el desenvolupament del Pla i reforcin la corresponsabilitat en les actuacions preventives.

Objectiu 3.3. Millorar la comunicació, el seguiment i l'avaluació del Pla

Justificació

La comunicació, el seguiment i l'avaluació són elements necessaris per garantir el desenvolupament adequat del Pla i conèixer l'evolució de les actuacions. L'avaluació no s'ha d'entendre únicament com una fase final, sinó com un procés integrat en la planificació i l'execució que permeti valorar el grau d'implementació, els resultats assolits i les dificultats detectades.

En aquest sentit, es considera necessari avançar cap a un model d'avaluació adaptat a les característiques i dimensió del Pla, a la naturalesa de cada actuació i als

recursos disponibles. Aquest model ha de ser realista, útil i assumible, i ha de permetre seleccionar indicadors adequats per valorar tant el desenvolupament de les actuacions com els resultats obtinguts.

L'avaluació constitueix una eina imprescindible per poder acreditar la qualitat i el caràcter preventiu de les intervencions, facilitar la presa de decisions basada en l'evidència i orientar la millora contínua. En aquest marc, es prendran com a referència els **estàndards i criteris de qualitat en prevenció de les addiccions**, que permeten orientar el disseny, la planificació, la implementació i l'avaluació de les actuacions i valorar-ne la qualitat de manera sistemàtica. Aquests estàndards s'adaptaran a la realitat local i a les característiques de cada actuació, prioritzant aquells aspectes que siguin més rellevants i aplicables en cada cas.

En aquesta línia, la *Guia pràctica d'avaluació dels plans locals de prevenció d'addiccions* (Martínez Oró, 2023), de la Diputació de Barcelona, destaca la necessitat d'avançar cap a processos d'avaluació útils, assumibles i integrats en la pràctica habitual dels equips, superant la percepció de l'avaluació com un procés excessivament complex o carregós. L'avaluació ha de permetre generar coneixement, identificar els elements que funcionen i aquells que cal revisar, i introduir els ajustos necessaris durant la vigència del Pla.

Finalment, la comunicació dels resultats i dels aprenentatges obtinguts permetrà millorar la transparència i la rendició de comptes, compartir el coneixement generat amb els agents implicats i facilitar que els resultats de l'avaluació contribueixin a la planificació i al disseny de futures actuacions.

OBJECTIU	ACTUACIONS CLAU	AGENTS IMPLICATS	INDICADORS PRINCIPALS
 3.1. Governança	• Crear un grup motor de seguiment del Pla. • Impulsar reunions periòdiques de coordinació entre serveis. • Crear un grup de treball municipal sobre addiccions. • Reforçar la coordinació amb recursos d'atenció i intervenció.	 Regidoria responsable Tècnics directors del Pla Representants polítics i d'entitats estratègiques Totes les àrees municipals implicades (Salut, Joventut, Educació, Benestar Social, Seguretat) Servei d'addiccions de referència Consell Municipal de Salut Associacions de pacients/ familiars de persones addictes Recursos d'atenció i intervenció (CAP, HUSJ, Serveis Socials, EAIA i altres)	 • Acta de constitució del grup motor. • Freqüència de reunions establerta (ex. bimensual). • Calendari de comissions interdepartamentals fixat. • Actes aïxecades de cada reunió amb els acords presos. • Nº d'entitats públiques i privades de la taula. • Nº de tallers participatius fets. • Document de propostes consensuades generat. • Actes de coordinació amb CAP, HUSJ, Serveis Socials, EAIA i altres recursos; registre d'acords i derivacions.
 3.2. Participació	• Promoure la col·laboració amb universitats i centres educatius.		 • Nº de Treballs de Fi de Grau/Màster (TFG/TFM) engegats vinculats al Pla. • Nº de pràctiques universitàries acollides sobre la temàtica.
 3.3. Comunicació i avaluació	• Difondre el Pla entre professionals. • Incrementar el coneixement del Pla entre la ciutadania. • Realitzar i difondre el seguiment i l'avaluació periòdica del Pla.	 Departament de Comunicació/ Xarxes de l'Ajuntament Mitjans de comunicació locals i comarcals EOS Tècniques de Salut	 • Llistat de sessions informatives: enviaments per correu corporatiu; registre d'assistència i materials difosos. • Nº d'impactes a premsa local (Diaris, Ràdio, TV de proximitat). • Nombre de publicacions a xarxes socials institucionals. • Publicació de l'Informe de Seguiment (Memòria Anual). • % del pressupost executat. • % d'accions del document assenyalades com a "Finalitzades" o "En progrés actiu".

Governança del Pla sobre Drogues

El Pla Municipal sobre Drogues s'articula a partir d'un model de governança compartida que combina el lideratge institucional, la coordinació transversal entre les diferents àrees municipals i la participació activa dels agents socials, sanitaris, educatius i comunitaris implicats en la promoció de la salut i la prevenció de les addiccions.

Aquest model de governança té com a finalitat garantir una resposta integral, coordinada i basada en l'evidència davant dels reptes relacionats amb els consums de drogues i altres conductes addictives. Alhora, pretén reforçar la corresponsabilitat entre l'Ajuntament, els diferents serveis i recursos especialitzats i el conjunt d'agents del territori, promovent una actuació coherent i compartida.

La governança del Pla es planteja des d'una perspectiva transversal, entenent que les addiccions no poden abordar-se únicament des de l'àmbit sanitari o assistencial, sinó que requereixen la implicació coordinada dels àmbits de salut, serveis socials, educació, joventut, convivència, seguretat, participació i comunitat.

En aquest marc, el **Projecte Reus Integra es considera una oportunitat per reforçar aquesta mirada transversal i avançar en la coordinació entre els àmbits sanitari, social i comunitari**. El Pla preveu explorar les possibles sinergies i espais de complementarietat amb aquesta iniciativa, especialment en aquelles situacions de major vulnerabilitat i complexitat en què els consums de substàncies poden estar relacionats amb altres necessitats socials i de salut. Aquesta vinculació ha de permetre afavorir una resposta més integral, coordinada i centrada en les necessitats de les persones, evitant duplicitats i aprofitant els recursos i coneixements existents al territori. El model de governança del Pla s'estructura en tres nivells complementaris.

Governança interna

El primer nivell correspon a la governança interna, liderada per la Regidoria de Salut i Esports, que assumeix el lideratge polític del Pla, impulsa les línies estratègiques i vetlla perquè les actuacions s'alineïn amb les polítiques municipals de salut, benestar i cohesió social.

En aquest nivell se situa el Grup Motor del Pla, responsable del seguiment estratègic i global del desplegament del Pla. Aquest espai facilita la presa de decisions, prioritza les actuacions, revisa el grau d'assoliment dels objectius i garanteix la coherència entre els diferents eixos de treball.

La implementació operativa recau en la Comissió Tècnica Municipal, integrada pels serveis municipals amb competències o implicació en els àmbits de la salut pública, la prevenció de les addiccions, els serveis socials, l'educació, la joventut, els esports, la seguretat ciutadana i la convivència, la igualtat, la participació ciutadana i, quan sigui necessari, la comunicació.

Aquesta comissió constitueix l'espai de coordinació tècnica des d'on es planifiquen, impulsen i fan el seguiment de les actuacions previstes al Pla. La seva funció és afavorir una intervenció transversal i integrada, facilitar la coordinació entre les diferents àrees municipals i garantir que les actuacions es desenvolupin de manera coherent amb els objectius del Pla.

En aquest nivell de governança també es podran identificar i impulsar espais de coordinació amb altres iniciatives municipals de caràcter transversal, com Reus Integra, quan existeixin àmbits de treball compartits o situacions que requereixin una resposta coordinada entre els serveis de salut, socials i comunitaris.

Governança externa

El segon nivell correspon a la governança externa, articulada mitjançant la creació de la Taula Social sobre Drogues, concebuda com un espai estable de participació, assessorament i treball en xarxa. La Taula integra els principals agents del territori vinculats a la prevenció, l'atenció i la reducció dels riscos associats als consums de drogues, entre els quals destaquen el Servei d'Addiccions i Salut Mental de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, la Universitat Rovira i Virgili, les entitats del tercer sector, els recursos especialitzats d'atenció i tractament, les famílies, les persones amb experiència viscuda, els agents comunitaris i veïnals, així com representants del sector de l'oci nocturn i altres actors rellevants. Aquest espai afavoreix l'intercanvi de coneixement, la detecció de noves necessitats, la coordinació de les actuacions comunitàries i la construcció de respostes compartides adaptades a la realitat del municipi.

El segon nivell correspon a la governança externa i la participació comunitària, articulada mitjançant la creació d'una Taula Social sobre Drogues, concebuda com un espai estable de participació, assessorament, coordinació i treball en xarxa.

La Taula integra els principals agents del territori vinculats a la prevenció, l'atenció i la reducció dels riscos associats als consums de drogues, entre els quals destaquen el Servei d'Addiccions i Salut Mental de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, la Universitat Rovira i Virgili, les entitats del tercer sector, els recursos especialitzats d'atenció i tractament, les famílies, les persones amb experiència viscuda, els agents comunitaris i veïnals, així com representants del sector de l'oci nocturn i altres actors rellevants.

Aquest espai té com a finalitat facilitar l'intercanvi de coneixement i experiències, identificar necessitats emergents, detectar canvis en els patrons de consum i en les conductes de risc,

coordinar iniciatives comunitàries i contribuir a la construcció de respostes compartides i adaptades a la realitat del municipi.

La participació dels diferents agents es planteja des d'una perspectiva de corresponsabilitat, afavorint que els coneixements, les experiències i les diferents perspectives contribueixin a la planificació, el desenvolupament i la revisió de les actuacions del Pla.

La Taula Social sobre Drogues també pot actuar com un espai de connexió amb altres xarxes i iniciatives del territori, facilitant la identificació de sinergies i oportunitats de col·laboració amb projectes de caràcter transversal, entre els quals es podrà explorar la relació amb Reus Integra, especialment en aquelles situacions que requereixin una resposta coordinada entre diferents àmbits.

Seguiment, avaluació i millora contínua

El tercer nivell incorpora el seguiment, l'avaluació i la millora contínua com a elements transversals al conjunt del model de governança.

El sistema de seguiment i avaluació ha de permetre valorar periòdicament el desplegament del Pla, identificar els avenços i les dificultats i disposar d'informació útil per orientar la presa de decisions. Aquest sistema es basarà en la definició d'indicadors de seguiment i resultat adaptats als diferents objectius i actuacions, en l'elaboració d'una memòria anual i en la revisió dels resultats obtinguts.

L'avaluació s'entén com un procés integrat en el cicle de planificació i implementació del Pla i no únicament com una valoració final. Es promourà un model d'avaluació adaptat, viable i assumible, que tingui en compte la naturalesa i la dimensió de les actuacions, els recursos disponibles i la capacitat dels agents responsables.

Sempre que sigui possible, es prendran com a referència els estàndards i criteris de qualitat en prevenció de les addiccions, amb l'objectiu d'orientar el disseny i la implementació de

les actuacions i disposar d'elements que permetin valorar-ne la qualitat i acreditar-ne el caràcter preventiu.

L'avaluació ha de permetre generar coneixement sobre les actuacions desenvolupades, identificar què funciona i què cal revisar, facilitar la presa de decisions basada en l'evidència i introduir els ajustos necessaris al llarg del període de vigència del Pla. D'aquesta manera, esdevé una eina de millora contínua i de suport a la planificació futura.

La comunicació dels resultats i dels aprenentatges obtinguts contribuirà, alhora, a reforçar la transparència i la rendició de comptes, facilitar la transferència del coneixement entre els agents implicats i donar visibilitat al desenvolupament del Pla i als resultats assolits.

En conjunt, el model de governança del Pla es fonamenta en els principis de lideratge institucional, transversalitat, coordinació intersectorial, treball en xarxa, participació comunitària, corresponsabilitat, equitat, perspectiva de gènere i interseccionalitat, orientació basada en l'evidència i millora contínua.

Aquest model ha de permetre consolidar una política municipal sobre drogues i addiccions coordinada, sostenible i adaptada a les necessitats canviants de la ciutadania, reforçant la capacitat del municipi per anticipar-se als nous reptes i donar-hi una resposta integral.

MODEL DE GOVERNANÇA PLA MUNICIPAL SOBRE DROGUES

COORDINACIÓ
PARTICIPACIÓ
IMPACTE

GOVERNANÇA INTERNA

LIDERATGE I COORDINACIÓ MUNICIPAL

Lideratge polític per impulsar una resposta integral a les drogues i les addiccions.

REGIDORIA DE SALUT I ESPORTS

Lideratge polític i impuls del Pla

GRUP MOTOR DEL PLA

- Direcció estratègica
- Seguiment i coordinació general

COMISSIÓ TÈCNICA MUNICIPAL

Coordinació operativa i desplegament del Pla

Integrada per:

Salut Pública /
Prevenció
d'addiccions

Serveis
Socials

Educació

Joventut

Esports

Seguretat
Ciutadana i
Convivència

Igualtat

Participació
Ciutadana

Comunicació
(quan sigui
necessari)

GOVERNANÇA EXTERNA

PARTICIPACIÓ I TREBALL EN XARXA COMUNITÀRIA

Treball conjunt amb els agents del territori per generar respostes efectives i inclusives.

TAULA SOCIAL SOBRE DROGUES

- Participació
- Assessorament
- Coordinació comunitària

Servei
d'Addiccions i
Salut Mental de
l'Hospital
Universitari
Sant Joan
de Reus

URV

Entitats del
tercer sector

Recursos
d'atenció i
tractament

Famílies i
persones amb
experiència
viscuda

Agents
comunitaris
i veïnals

Sector
d'oci nocturn
i altres agents
del territori

SEGUIMENT, AVALUACIÓ I MILLORA CONTÍNUA

Indicadors
de seguiment

Memòria
anual

Revisió
del Pla

Adaptació de les
actuacions segons
necessitats

Evidència
Avaluació
Millora contínua

PRINCIPIS DEL MODEL

TRANSVERSALITAT

TREBALL
EN XARXA

PARTICIPACIÓ

EQUITAT I
PERSPECTIVA
DE GÈNERE

EVIDÈNCIA

MILLORA
CONTÍNUA

Amb tot això el Pla sobre drogues vol fer front a 10 grans reptes de la ciutat durant el període 2026-32.

AJUNTAMENT DE REUS
Salut i Esports

Pla d'Acció 2026-32

10 GRANS REPTES

- 1**

Reduir el consum intensiu d'alcohol.
- 2**

Frenar la normalització del vapeig.
- 3**

Reforçar la prevenció en els CFGM.
- 4**

Millorar la detecció precoç.
- 5**

Arribar als col·lectius més vulnerables.
- 6**

Enfortir el paper de les famílies.
- 7**

Consolidar la reducció de riscos en l'oci nocturn.
- 8**

Reforçar la coordinació institucional.
- 9**

Incorporar de manera continuada l'evidència científica.
- 10**

Avaluar sistemàticament els resultats del Pla.

AJUNTAMENT DE REUS
Salut i Esports

www.reus.cat

